

Regeringens proposition 1996/97:153

Ändringar i lagen om offentlig upphandling

Prop.
1996/97:153

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 26 maj 1997

Lena Hjelm-Wallén

Thomas Östros
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett flertal justeringar i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU). Dessa har till syfte att göra lagens innehåll och ordalydelse mer i överensstämmelse med EG:s upphandlingsdirektiv.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1998.

Innehållsförteckning

Prop. 1996/97:153

1 Förslag till riksdagsbeslut	3
2 Lagtext	3
3 Ärendet och dess beredning	53
4 Förslag	54
5 Författningskommentar	55
Bilaga 1 Förteckning över remissinstanser	76
Bilaga 2 Lagrådsremissens lagförslag	77
Bilaga 3 Lagrådets yttrande	126
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 maj 1997 .	130
Rättsdatablad	131

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1996/97:153

Regeringen föreslår att riksdagen
antar regeringens förslag till lag om
ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

2 Lagtext

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1528) om offentlig upphandling¹

dels att 2 kap. 9 §, 3 kap. 3 och 13 §§ samt 5 kap. 6 och 15 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 18 skall utgå,

dels att i 3 kap. 17 §, 5 kap. 19 §, 6 kap. 16 § och 7 kap. 12 § orden "EG-kommissionen" skall bytas ut mot "Europeiska gemenskapernas kommission",

dels att 1 kap. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11-18, 22, 23 och 25 §§, 2 kap. 3, 6, 11 och 13-18 §§, 3 kap. 6-9, 15, 18, 19 och 21-24 §§, 4 kap. 1, 4-6, 9-11, 14-16, 19, 20 och 22-28 §§, 5 kap. 1, 2, 7, 11, 17, 20, 21, 23-25, 28 och 30 §§, 6 kap. 12 §, 7 kap. 1, 8, 13 och 14 §§ samt rubrikerna närmast före 1 kap. 12 §, 3 kap. 23 och 24 §§, 4 kap. 26 § och 5 kap. 25 § och rubriken till bilagan till lagen skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas 16 nya paragrafer, 1 kap. 7 a, 16 a, 16 b, 18 a, 20 a och 23 b §§, 4 kap. 7 a, 15 a-d, 22 a, 30 och 31 §§, 5 kap. 27 § och 7 kap. 15 § samt närmast före 1 kap. 16 a och 23 b §§, 4 kap. 15 a, 22 a, 30 och 31 §§ och 5 kap. 27 § samt 7 kap. 15 nya rubriker och i bilagan skall införas en ny avdelning, Avdelning C, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §

Denna lag gäller vid upphandling som görs av staten, kommuner, landsting, kyrkliga kommuner och sådana andra upphandlande enheter som avses i 5 och 6 §§.

För upphandling som avses i 6 kap. gäller endast bestämmelserna i nämnda kapitel och de bestämmelser i 1 och 5 kap., till vilka hänvisas i 6 kap. samt 7 kap. 1-8 §§.

För upphandling som avses i 6 kap. gäller endast bestämmelserna i nämnda kapitel och de bestämmelser i 1 och 5 kap., till vilka hänvisas i 6 kap., samt 7 kap. 1-10 §§.

3 §

Denna lag gäller inte

1. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett internationellt avtal mellan någon av staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och någon annan stat för ett projekt som är gemensamt för de avtalsslutande staterna,
2. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett avtal beträffande stationering av militär personal, eller
3. upphandlingsförfaranden som överenskommits i en internationell organisation.

För följande upphandlingar gäller endast bestämmelserna i 6 kap., nämligen

1. upphandling som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet och
2. upphandling av försvarsprodukter och tjänster som inte har civil användning.
2. upphandling av försvarsprodukter och tjänster som inte har civil användning och som omfattas av artikel 223 i Romfördraget.

5 §

I denna lag används följande termer med den betydelse som här anges:

Upphandling: köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggtreprenader eller tjänster.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner, landsting och kyrkliga kommuner, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § *samt*, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner, landsting och kyrkliga kommuner, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § *och*, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket *samt sammanslutningar av sådana myndigheter, beslutande församlingar, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser och enheter.*

Upphandlingskontrakt: skriftliga avtal som en upphandlande enhet ingår avseende upphandling enligt denna lag.

Byggtreprenad: ett bygg- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resultat har en självständig funktion.

Byggtreprenad: utförande eller både projektering och utförande av ett arbete, som kan hänföras till en verksamhet som anges i avdelning C

i bilagan till denna lag, eller ett byggnads- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resultat självständigt kan fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion

Koncession: ett upphandlingskontrakt avseende byggentreprenad där ersättning för arbetet utgår i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Leverantör: den som tillhandahåller varor eller utför arbeten eller tillhandahåller tjänster även om han inte varit den som i det särskilda fallet tillhandahållit eller utfört det som upphandlats.

Ramavtal: avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Formgivningstävling: sådan tävling som avses i 5 kap. 28 §.

Förfrågningsunderlag: underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

Påskyndat förfarande: sådant förfarande som avses i 2 kap. 15 §, 3 kap. 20 § och 5 kap. 22 §.

Anbudsgivare: den som lämnar anbud.

Anbudssökande: den som ansöker om att få lämna anbud vid selektiv eller förhandlad upphandling.

Öppen upphandling: upphandling där alla leverantörer får lämna anbud.

Selektiv upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud.

Förhandlad upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och tar upp förhandling med en eller flera av dem.

Förenklad upphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna skriftligt anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Direktupphandling: upphandling utan infordrande av skriftligt anbud.

6 §

Termen "upphandlande enhet" innefattar sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats för att fullgöra uppgifter i det allmännas intresse och inte har en industriell eller kommersiell karaktär och

1. vars kapital huvudsakligen har tillskjutits av staten, en kommun, ett

Termen "upphandlande enhet" innefattar sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. vars kapital huvudsakligen har tillskjutits av staten, en kommun, ett

Nuvarande lydelse

landsting eller en kyrklig kommun, eller

2. vars upphandling står under statlig eller kommunal tillsyn, eller

3. vars *styrelseledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun, eller

4. vars *styrelse till mer än halva antalet ledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun.

Föreslagen lydelse

landsting, en kyrklig kommun *eller en annan upphandlande enhet*, eller

2. vars upphandling står under statlig eller kommunal tillsyn *eller en tillsyn av en annan upphandlande enhet*, eller

3. vars *styrelse till mer än halva antalet ledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting, en kyrklig kommun *eller en annan upphandlande enhet*.

Prop. 1996/97:153

7 a §

Vid selektiv upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. får en upphandlande enhet ange i annonsen det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att uppnå effektiv konkurrens. Det måste uppgå till minst fem och får uppgå till högst 20.

8 §

En annons om upphandling skall på *lämpligt* sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Om upphandling sker enligt reglerna för påskyndat förfarande skall annonsen sändas med telex, telegram eller telefax. *Den* skall innehålla uppgift om dagen för avsändandet.

En annons om upphandling skall på *snabbaste lämpliga* sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Om upphandling sker enligt reglerna för påskyndat förfarande skall annonsen sändas med telex, telegram eller telefax.

Annonsen skall innehålla uppgift om dagen för avsändandet. *Den upphandlande enheten* skall kunna visa vilken dag annonsen avsändes.

9 §²

En annons som avses i 8 § skall skrivas på något av de språk som är officiella inom Europeiska unionen.

Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. får annonsen inte vara längre än en sida i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

11 §³

En enhet som avslutat en upphandling enligt bestämmelserna i 2, 3 eller 5 kap. skall inom 48 dagar därefter sända en annons till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer hur upphandlingen har avslutats. Annonsen får inte innehålla uppgifter vars publicering skulle strida mot något allmänt intresse eller motverka befogade affärs- eller konkurrensintressen.

Enheten skall också upprätta en rapport om den avslutade upphandlingen. Rapporten skall lämnas till EG-kommissionen på dess begäran. Rapporten skall innehålla uppgifter om

1. enhetens namn och adress och värdet av upphandlingen,

2. anbudsgivare eller anbudssökande som *deltagit vid prövningen av anbud* och anledningen till urvalet av anbudssökande,

3. anbudsgivare eller anbudssökande som inte vunnit framgång och anledningen till det,

4. *vilken leverantör* som fick upphandlingen och, i förekommande fall, hur stor del *denne* avser att lägga ut på någon annan, och

Enheten skall också upprätta en rapport om den avslutade upphandlingen. Rapporten skall lämnas till *Europeiska gemenskapernas kommission* på dess begäran. Rapporten skall innehålla uppgifter om

1. enhetens namn och adress *samt upphandlingens föremål och värde*,

2. *namn på* anbudsgivare eller anbudssökande som *kvalificerat sig för att delta i upphandlingen* och anledningen till valet av *dess*,

3. *namn på* anbudsgivare eller anbudssökande som inte vunnit framgång och anledningen till det,

4. *namn på den leverantör* som fick upphandlingen, *anledningen till det* och, i förekommande fall, hur stor del *av upphandlingen leverantören* avser att lägga ut på någon annan, och

5. för förhandlad upphandling, anledningen till valet av det förfarandet.

Upphandling med hänvisning till tekniska standarder m.m.

Hänvisning till tekniska specifikationer m.m.

12 §

Om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet för upphandlingen skall beskrivningen göras med hänvisning

Om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet för upphandlingen skall be-

Nuvarande lydelse

till europeiska tekniska specifikationer när sådana finns.

Föreslagen lydelse

skrivningen göras med hänvisning till

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. ett sådant europeiskt tekniskt godkännande av en produkts lämplighet som gjorts av ett organ som godtagits av EES-länderna, eller
3. en teknisk specifikation som utformats enligt ett förfarande som godtagits av EES-länderna och som publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser och dessa överensstämmer med gemenskapsrätten.

Prop. 1996/97:153

13 §

En upphandlande enhet får utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 12 § om

1. det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana tekniska specifikationer som avses i 12 § inte skulle göra det möjligt för den upphandlande enheten att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att den upphandlande enheten har beslutat att inom en angiven tidsperiod gå över till sådana tekniska specifikationer,

Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. får en upphandlande enhet utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 12 §, om

1. de europeiska tekniska specifikationerna inte anger hur överensstämmelse med dem skall fastställas, eller det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § inte skulle göra det möjligt för den upphandlande enheten att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att den upphandlande enheten som ett led i en klart definierad och dokumenterad strategi beslutat att inom en angiven tidsperiod gå över till utrustning som stämmer överens med sådana specifikationer,

3. vad som skall upphandlas är av sådan nyskapande karaktär att gällande standarder eller europeiska tekniska specifikationer inte är lämpliga, eller

4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav.

För upphandling som avses i 4 kap. gäller inte kravet på en angiven tidsperiod för övergången till tekniska specifikationer.

4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav och *dess* överensstämmelse med gemenskapsrätten.

14 §⁴

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 13 § skall i annonsen om upphandling ange skälen till det och skall vidare i fråga om upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. på begäran av EG-kommissionen tillhandahålla kommissionen skälen för sitt beslut.

Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. skall en upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 13 § skriftligen ange skälen för sitt beslut. Om det är möjligt, skall detta göras i annonsen i Europeiska gemenskapernas officiella tidning eller i förfrågningsunderlaget. Enheten skall vidare på begäran tillhandahålla EES-länderna och Europeiska gemenskapernas kommission skälen för beslutet.

15 §

Om europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § inte finns skall den tekniska beskrivningen göras med tillämpning av svensk standard som överensstämmer med godtagen internationell standard.

Om sådan standard inte finns är det tillåtet att utföra beskrivningen med tillämpning av annan svensk standard eller, om inte heller sådan standard finns, annan standard.

Om europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § första stycket 2 och 3 inte finns, gäller följande vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap.

Den tekniska beskrivningen skall göras genom hänvisning till nationella tekniska specifikationer som är förenliga med lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m., eller i övrigt med gemenskapsrätten.

Om andra stycket inte är tillämpligt, får den tekniska beskrivningen göras genom hänvisning till

1. nationella tekniska specifikationer i fråga om konstruktion, beräkningsmetoder, utförande av arbete och materialanvändning, eller

2. andra handlingar, om möjligt till svenska standarder som stämmer överens med internationell standard eller till andra svenska standarder.

16 §

En upphandlande enhet får varken i förfrågningsunderlaget eller i annat underlag för upphandlingen beskriva föremålet för upphandlingen på ett sådant sätt att endast en viss vara eller process kan komma i fråga.

Enheten får hänvisa till ett visst märke eller fabrikat om det finns särskilda skäl. En sådan hänvisning skall utformas så att även likvärdiga varor och processer kan komma i fråga.

Den tekniska beskrivningen av föremålet för upphandlingen får varken i förfrågningsunderlaget eller i något annat underlag för upphandlingen hänvisa till en särskild vara eller process på ett sådant sätt att vissa företag gynnas eller missgynnas. En sådan hänvisning får dock göras, om det är motiverat med hänsyn till föremålet för upphandlingen.

En upphandlande enhet får hänvisa till ett visst märke, fabrikat eller ursprung, om den inte på något annat sätt kan beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. Hänvisningen skall följas av orden "eller likvärdig".

Inbjudningar vid selektiv och förhandlad upphandling

16 a §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall, utöver vad som anges i 2 kap. 14 §, 3 kap. 19 §, 4 kap. 20 § och 5 kap. 21 §, inbjudan att lämna anbud innehålla uppgifter om

1. adress där ytterligare handlingar kan beställas, senaste dag för en sådan beställning samt, i de fall avgift skall betalas, belopp och betalningsvillkor,

2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, adress till vilken anbud skall sändas och det eller de språk som kan användas,

3. annonser varigenom upphandlingen offentliggjorts,

4. vilka handlingar som skall bifogas,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

5. villkor för tilldelning av kontrakt, om de inte framgår av annonsen, och

6. andra särskilda villkor som gäller för att få delta.

16 b §

När det är fråga om selektiv eller förhandlad upphandling skall den upphandlande enheten, vid urvalet av de leverantörer som den avser att bjuda in till anbudsgivning, ta hänsyn till sådana upplysningar om leverantörerna som avses i 17 och 18 §§.

17 §

En leverantör kan uteslutas från deltagande i upphandling om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. är dömd för brott avseende yrkesutövningen enligt lagakraftvunnen dom,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen *och den upphandlande enheten kan visa detta,*

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker.

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, *eller*

En upphandlande enhet får begära upplysningar om en leverantörs tekniska förmåga och kapacitet samt om hans finansiella ställning.

En upphandlande enhet skall i annonsen om upphandling eller inbjudan till anbudsgivning ange vilka upplysningar om förhållanden

som avses i andra stycket som enheten vill ha.

Enheten har rätt att utesluta en leverantör från deltagande om leverantören i väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar om förhållanden som avses i första och andra styckena eller lämnat felaktiga uppgifter.

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna paragraf eller 18 §.

Enheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket 1-3 eller 5.

Enheten får också begära att en leverantör visar att han är registrerad i det land där han driver verksamhet enligt landets regler om aktiebolags- eller handelsregister eller liknande register.

18 §

En leverantör kan visa att han uppfyller krav som uppställts med stöd av 17 § genom skriftliga bevis som är lämpade för ändamålet.

En upphandlande enhet skall i annonsen eller inbjudan till anbudsgivning ange på vilket sätt leverantören kan visa att han uppfyller de uppställda kraven.

En leverantör kan visa att han uppfyller krav som uppställts med stöd av 17 § genom skriftliga bevis som är lämpade för ändamålet. Om det finns särskilda skäl, får ett skriftligt bevis ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller under annan liknande försäkran.

En upphandlande enhet skall i annonsen om upphandling eller inbjudan till anbudsgivning ange vilka bevis den vill ha om en leverantörs finansiella och ekonomiska ställning samt tekniska förmåga och kapacitet.

Om en leverantör är registrerad i ett EES-lands officiella förteckning över godkända leverantörer, skall leverantören anses uppfylla de krav som kan ställas upp med stöd av 17 § första stycket 1-3.

18 a §

I förfrågningsunderlaget får den upphandlande enheten begära att anbudsgivaren i sitt anbud redovisar vilka delar av upphandlingskontraktet som han avser att lägga ut på någon annan.

20 a §

Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. skall den upphandlande enheten, innan den börjar pröva anbuden, pröva om anbudsgivarna eller anbudssökandena uppfyller de krav som ställts upp på leverantören.

22 §

En upphandlande enhet skall anta antingen det anbud som har lägst anbudspris eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, driftkostnader, funktion, miljöpåverkan m. m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m. m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

23 §⁵

En upphandlande enhet får förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

Om enheten förkastat ett anbud av det skälet att det bedömts vara orimligt lågt, skall enheten avge en rapport om sitt beslut till EG-kommissionen eller, om anbudet avgetts vid upphandling enligt 4 kap. lämna upplysningar om beslutet i meddelande om avslutad upphandling enligt 4 kap. 15 §.

En upphandlande enhet får förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten *skriftligen* begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. *Hänsyn får tas endast till förklaringar som kan godtas på objektiva grunder, såsom kostnaderna i tillverkningen eller utförandet, de tekniska lösningarna, och originaliteten i anbudsgivarens förslag.*

Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. skall en upphandlande enhet, som i *förfrågningsunderlaget* angett att den skall anta det anbud som har lägst anbudspris men som förkastat ett anbud av det skälet att det bedömts vara orimligt lågt, lämna en rapport om sitt beslut till *Europeiska gemenskapernas kommission.*

Alternativa utföranden

23 b §

Skall en upphandlande enhet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande, om det uppfyller de minimikrav som enheten ställt upp. Kraven skall ha angetts i förfrågningsunderlaget.

Om enheten inte avser att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden, skall den i annonsen upplysa om detta.

Ett utförande, som är alternativt i förhållande till kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget, får inte förkastas endast av det skälet att det

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till en europeiskt godtagen teknisk specifikation.

25 §

Om en upphandlande *enhet* till mer än hälften bidrar till kostnaden för byggtreprenad som avser *anläggning av kommunikationsleder, utbildnings-, sport- och fritidslokaler, sjukhus eller allmänna förvaltningsbyggnader* och som upphandlas av någon annan skall enheten se till att bestämmelserna i 3 och 5 kap. iakttas vid upphandlingen.

Om en *eller flera* upphandlande *enheter* till mer än hälften bidrar till kostnaden för byggtreprenad som avser *verksamhet som hör till grupp 502 i avdelning C i bilagan till denna lag, eller som rör uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål* och som upphandlas av någon annan skall enheten se till att bestämmelserna i 3 och 5 kap. iakttas vid upphandlingen.

2 kap. Varuupphandling

3 §

För upphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden med tillägg av varans uppskattade restvärde. För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

För upphandlingskontrakt som *avses i första stycket* eller som *gäller köp och* skall förnyas inom viss tid skall värdet *justeras* antingen med hänsyn till värdet av *motsvarande upphandlingskontrakt* som avslutats under det föregående *räkenskapsåret* eller den föregående tolv månadersperioden, eller det uppskattade värdet av upphand-

För upphandlingskontrakt *som är regelbundet återkommande eller som skall förnyas inom en viss tid,* skall värdet *beräknas antingen till*

1. *det sammanlagda värdet av liknande kontrakt som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet*

Nuvarande lydelse

lingskontrakt som kan antas bli avslutade under det kommande räkenskapsåret eller den kommande tolv månadersperioden.

Föreslagen lydelse

eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktperioden.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Prop. 1996/97:153

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

6 §⁶

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om sina upphandlingar över 750 000 ecu som enheten planerat för varje varuområde. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8–10 §§.

En upphandlande enhet skall så tidigt som möjligt under budgetåret genom förhandsannonsering informera om de upphandlingar enligt 1-5 §§ över 750 000 ecu som enheten planerat för budgetåret för varje varuområde. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8–10 §§.

11 §⁷

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om

1. det vid öppen eller selektiv upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till EG-kommissionen,

1. det vid öppen eller selektiv upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till Europeiska gemenskapernas kommission,

2. varorna framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. varorna av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillverkas eller levereras av endast en viss leverantör,

4. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

4. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling

5. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra anskaffning av varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oskäligen tekniska svårigheter avseende drift och underhåll.

Tilläggsleveranser som avses i första stycket 5 får avse längre tid än tre år endast om det finns särskilda skäl.

13 §

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes *om inte något annat följer av 16 §.*

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid.* Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

14 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. *Den upp-*

Nuvarande lydelse

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna.

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

Föreslagen lydelse

handlande enheten skall vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna.

Prop. 1996/97:153

15 §

Om de enligt 14 § angivna tidsfristerna inte kan tillämpas på grund av brådska får tidsfristerna förkortas, den i 14 § första stycket till 15 dagar, den i 14 § andra stycket till 10 dagar och den i 14 § tredje stycket till fyra *arbetsdagar* (påskyndat förfarande).

Om de enligt 14 § angivna tidsfristerna inte kan tillämpas på grund av brådska får tidsfristerna förkortas, den i 14 § första stycket till 15 dagar, den i 14 § andra stycket till 10 dagar och den i 14 § tredje stycket till fyra dagar (påskyndat förfarande).

16 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför *omfattande* för att kunna skickas till anbudsgivare *eller anbudssökande* eller om anbudsgivningen av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten skall tidsfristerna i 13 och 14 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget *vid öppen upphandling* är alltför *skrymmande* för att kunna skickas till anbudsgivare *inom den tidsfrist som anges i 13 § andra stycket* skall tidsfristen i 13 § första stycket *förlängas i skälig utsträckning*.

Om anbudsgivningen *vid öppen eller selektiv upphandling* måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 13 § *första stycket* respekti-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

ve 14 § *andra stycket* förlängas i skäligen utsträckning.

17 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan *eller inbjudan* som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling.

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling *som avsänts före tidsfristens utgång enligt 15 §.*

18 §

En upphandlande enhet får inte förkasta ett *utförande* som är *alternativt i förhållande till kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.*

En upphandlande enhet *som tillåter alternativa utföranden enligt 1 kap. 23 b §* får inte förkasta ett anbud av det skälet att anbudet, om det antogs, skulle leda till ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt.

3 kap. Upphandling av byggentreprenad

6 §

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget bestämma att den som söker koncessionen skall lägga ut minst 30 procent av koncessionsvärdet på tredje man, med möjlighet för den koncessionssökande att öka denna minsta andel. Den minsta andel som skall gälla skall anges i upphandlingskontraktet.

Om enheten inte bestämt om utläggning enligt första stycket, får den begära att koncessions sökanden i sitt anbud anger hur stor andel av koncessionens totala

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

värde som han avser att lägga ut på någon annan.

7 §

Om den som tilldelas koncessionen är en upphandlande enhet skall bestämmelserna i detta kapitel iakttas vid den enhetens upphandling.

Om den som tilldelas koncessionen inte är en upphandlande enhet, skall upphandlingskontraktet innehålla särskilda villkor i det fall då koncessionshavaren skall lägga ut någon del av entreprenaden på tredje man och värdet överstiger det tröskelvärde som anges i 1 §. Villkoren skall innebära att bestämmelserna i denna lag om annonsering och de i 23 § andra stycket angivna tidsfristerna skall tillämpas. Annonsering krävs dock inte för upphandlingar som uppfyller villkoren för förhandlad upphandling utan annonsering.

Bestämmelserna i 1 kap. 11 § om annonsering av avslutad upphandling gäller inte vid koncession.

8 §

Om flera företag går samman för att få en koncession, skall inte något av dem anses som tredje man. Detsamma gäller anknutna företag.

Med anknutna företag avses varje företag över vilket koncessionshavaren kan utöva ett bestämmande inflytande, varje företag som kan utöva ett sådant inflytande över koncessionshavaren och varje företag som tillsammans med koncessionshavaren står under bestämmande inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under. Ett företag skall anses ha ett bestämmande inflytande när det, direkt eller indirekt, i förhållande till ett annat företag innehar större delen av företagets tillskjutna kapital, eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse fler än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övervakande organ.

En förteckning över företagen skall bifogas ansökan om konces-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

sion. Förteckningen skall uppdateras så snart något förhållande ändras.

9 §

En upphandlande enhet skall genom förhandsannonsering informera om upphandlingar över tröskelvärdet som enheten planerat och ange deras huvudsakliga art och omfattning. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

En upphandlande enhet skall *sna-
rast möjligt* genom förhands-
annonsering informera om de upp-
handlingar över tröskelvärdet som
enheten planerat och ange deras
huvudsakliga art och omfattning. Om
förhandsannonsering gäller 1 kap.
8-10 §§.

15 §⁹

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om
1. arbetena av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan utföras av endast en viss leverantör,

2. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 14 §,

3. upphandlingen gäller tilläggsarbeten av den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är

2. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 14 §,

3. upphandlingen gäller tilläggsarbeten av den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är *absolut* nödvändiga för att

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

nödvändiga för att byggentreprenaden skall kunna slutföras,

byggentreprenaden skall kunna slutföras,

4. upphandlingen gäller nya arbeten som består enbart av en upprepning av arbeten ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya arbeten beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet.

Bestämmelserna i första stycket 3 tillämpas endast om värdet av tillägsarbetena inte överstiger hälften av det ursprungliga upphandlingskontraktets värde.

18 §

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 9 § får denna tid förkortas till 37 dagar.

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 9 §, får denna tid förkortas till 37 dagar. *Bestämmelser om förlängning av de angivna tidsfristerna finns i 21 §.*

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid.* Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

19 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. *Den upphandlande enheten skall vid ett och samma*

Vid selektiv upphandling skall *en* upphandlande *enhet* vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhands-annonserat enligt 9 §.

tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag då inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 9 §.

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

21 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför omfattande för att kunna skickas till anbudsgivare *eller anbudssökande* eller om anbudsgivningen av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 18 och 19 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget *vid öppen upphandling* är alltför skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivare *inom den tidsfrist som anges i 18 § andra stycket* skall tidsfristerna i 18 § första stycket förlängas i skälig utsträckning.

Om anbudsgivningen *vid öppen eller selektiv upphandling* måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 18 § första stycket respektive 19 § andra stycket förlängas i skälig utsträckning.

22 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan *eller inbjudan* som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk

Nuvarande lydelse

elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 19 och 20 §§.

Föreslagen lydelse

överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 20 §.

Prop. 1996/97:153

Särskilt förfarande

Särskilda tidsfrister vid koncession

23 §

En upphandlande enhet som avser att upphandla en byggtreprenad för bostadsbebyggelse behöver inte tillämpa bestämmelserna i detta kapitel, om enheten på grund av arbetenas art och omfattning har behov av att leverantören deltar redan under planeringen. Valet av leverantör skall dock i sådana fall göras enligt bestämmelserna om annonsering och prövning av anbudssökande och anbudsgivare vid selektiv upphandling.

Tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud om koncession skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om koncession avsändes.

Om ett upphandlingskontrakt tilldelas av en koncessionshavare som inte är en upphandlande enhet gäller följande. Tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud skall vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag då annonsen avsändes eller inbjudan skickades ut till deltagarna.

Alternativa utföranden

Information om arbetsvillkor m.m.

24 §

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor som skall gälla för byggtreprenaden. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagen teknisk specifikation.

om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

4 kap. Upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena

1 §¹⁰

Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas vid upphandling som görs av en upphandlande enhet för sådan av enheten bedriven verksamhet som består av

1. drift eller tillhandahållande av fasta nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om produktion, transporter, distribution eller försörjning med dricksvatten, elektricitet, gas eller värme eller av leverans av sådana nyttigheter till fasta nät,

2. utnyttjande av mark- eller vattenområden för prospektering eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen eller för tillhandahållande av terminaler, flygplatser eller hamnanläggningar,

3. drift av nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om transporter med järnväg, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana,

4. drift eller tillhandahållande av ett allmänt telekommunikationsnät eller tillhandahållande av en eller flera allmänna telekommunikationstjänster.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "upphandlande enhet" *alla* företag över vilka staten, kommun, landsting eller kyrklig kommun direkt eller indirekt *har* ett bestämmande inflytande och företag som bedriver verksamhet enligt första stycket med särskilt tillstånd från en myndighet.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "upphandlande enhet"

1. företag över vilka staten, *en* kommun, *ett* landsting, *en* kyrklig kommun eller *en annan upphandlande enhet* direkt eller indirekt *kan* utöva ett bestämmande inflytande *på det sätt som anges i 3 kap. 8 § andra stycket*, och

2. företag som bedriver verksamhet enligt första stycket med *sådant* särskilt tillstånd från en myndighet *som innebär att ett eller flera företag förbehålls rätten att bedriva verksamheten*.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "särskilt tillstånd" dels fall då ett företag i syfte att anlägga nät eller annan anordning som avses i första stycket kan utnyttja rätt till expropriation eller användning av egendom eller får placera nätutrustning på, under eller över allmän väg, dels fall då ett företag bedriver verksamhet som avses i första stycket 1 och levererar dricksvatten, elektricitet, gas eller värme till ett nät som drivs av ett företag som har särskilt tillstånd från en myndighet.

För upphandling av tjänster för verksamheter som avses i första stycket gäller, utöver detta kapitel, de bestämmelser till vilka hänvisas i 5 kap. 1 §.

4 §¹¹

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas av en upphandlande enhet som bedriver busstransportverksamhet som avses i 1 § första stycket 3 om även andra företag får bedriva sådan verksamhet inom samma geografiska område på samma villkor.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas av en upphandlande enhet vid upphandling för busstransportverksamhet som avses i 1 § första stycket 3, om även andra företag får bedriva sådan verksamhet inom samma geografiska område på samma villkor.

Bestämmelserna skall inte heller tillämpas av en enhet som tillhandahåller tjänster som avses i 1 § första stycket 4, om upphandlingen uteslutande syftar till att göra det möjligt för enheten att tillhandahålla en eller flera telekommunikationstjänster och även andra företag har rätt att inom samma geografiska område tillhandahålla samma tjänster på i stort sett samma villkor.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte heller tillämpas vid upphandlingar som görs för återförsäljning eller uthyrning om även andra företag har rätt att återförsälja eller hyra ut på samma villkor som den upphandlande enheten.

4 a §¹²

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid anskaffning av tjänster

1. som en upphandlande enhet gör från ett anknutet företag, eller 2. som ett samriskföretag, <i>bestående</i> av flera upphandlande enheter, gör från någon av dessa enheter eller från ett företag som är anknutet till någon av dem.	2. som ett samriskföretag, <i>bildat</i> av flera upphandlande enheter i syfte att bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket, gör från någon av dessa enheter eller från ett företag som är anknutet till någon av dem.

I fråga om anskaffning av tjänster från ett anknutet företag gäller första stycket endast om minst 80 procent av den del av företagets genomsnittliga årsomsättning under de tre föregående åren som avser tjänster inom EES, härrör från tillhandahållande av tjänsterna till företag som det förstnämnda företaget är anknutet till. Om flera företag som tillhandahåller samma eller liknande tjänster är anknutna till den upphandlande enheten skall den genomsnittliga årsomsättningen beräknas gemensamt för företagen.

Vid bedömande av om ett företag är anknutet tillämpas 3 kap. 8 § andra stycket.

Vid bedömande av om ett företag är anknutet tillämpas 3 kap. 8 § andra stycket. *Med anknutet företag avses dessutom ett företag vars årsräkenskaper sammanställs med den upphandlande enhetens enligt rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om koncernredovisning.*

5 §¹³

En upphandlande enhet som omfattas av något av undantagen i 3 § eller 4 § andra och tredje styckena skall på begäran av *EG-kommissionen* lämna uppgifter om den undantagna verksamheten.

En upphandlande enhet som åberopar undantaget i 4 a § skall på begäran av *EG-kommissionen* lämna uppgifter om företagets namn, tjänsternas karaktär och värde samt bevis på att det finns ett sådant sam-

En upphandlande enhet som omfattas av något av undantagen i 3 § eller 4 § andra och tredje styckena skall på begäran av *Europeiska gemenskapernas kommission* lämna uppgifter om den undantagna verksamheten.

En upphandlande enhet som åberopar undantaget i 4 a § skall på begäran av kommissionen lämna uppgifter om företagets namn, tjänsternas karaktär och värde samt bevis, *som kommissionen anser nödvändiga*, på att det finns ett

Nuvarande lydelse

band mellan enheten och företagen att 4 a § är tillämplig.

Föreslagen lydelse

sådant samband mellan enheten och företagen att 4 a § är tillämplig.

Prop. 1996/97:153

6 §¹⁴

Om en upphandling av varor eller byggentreprenader innefattar tjänster som är nödvändiga för leveransen av varorna eller byggentreprenaderna skall dessa tjänster anses ingå i varu- eller byggentreprenadupphandlingen.

En upphandling som innefattar andra tjänster än sådana nödvändiga tjänster som avses i första stycket skall i sin helhet anses som en varuupphandling om varornas värde, inklusive värdet av tjänster som avses i första stycket, är större än värdet av andra tjänster som omfattas av upphandlingen.

Värdet av en upphandling som innefattar både varor och tjänster skall beräknas till det totala värdet av dessa tjänster och varor. Vid beräkningen skall värdet av monterings- och installationsåtgärder ingå.

Värdet av varor eller tjänster som inte är nödvändiga för utförandet av en byggentreprenad skall inte ingå i beräkningen av värdet på entreprenaden, om en sådan beräkning skulle leda till att bestämmelserna i detta kapitel inte skulle komma att tillämpas på en upphandling av varorna eller tjänsterna.

7 a §

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på leverans av dricksvatten, elektricitet, gas eller värme till sådana fasta nät som avses i 1 § första stycket 1 från ett sådant företag som avses i 1 § andra stycket 2, om företaget

1. producerar dricksvatten eller elektricitet, som behövs på grund av att förbrukningen av detta är nödvändig för utövande av annan verksamhet än den som avses i 1 § första stycket 1, under förutsättning att leveransen till det fasta nätet endast beror på den upphandlande enhetens egen förbrukning och inte överstiger 30 procent av enhetens totala produktion av dricksvatten eller elektricitet, beräknat efter

genomsnittet för de senaste tre åren,
eller

2. producerar gas eller värme som är en oundviklig följd av drivandet av annan verksamhet än den som avses i 1 § första stycket 1, under förutsättning att leveransen till det fasta nätet endast syftar till ett ekonomiskt nyttjande av denna produktion och den uppgår till högst 20 procent av den upphandlande enhetens omsättning, beräknat efter genomsnittet för de senaste tre åren.

9 §

För varuupphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden med tillägg av varans uppskattade restvärde. För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

För upphandlingskontrakt som avses i första stycket eller som gäller köp och skall förnyas inom viss tid skall värdet justeras antingen med hänsyn till värdet av motsvarande upphandlingskontrakt som avslutats under det föregående räkenskapsåret eller den föregående tolv månadersperioden, eller det uppskattade värdet av upphandlingskontrakt som kan antas bli avslutade under det kommande räkenskapsåret eller den kommande tolv månadersperioden.

För sådana upphandlingskontrakt som avser varor eller tjänster och som är regelbundet återkommande eller som skall förnyas inom en viss tid, skall värdet beräknas antingen till

1. det sammanlagda värdet av liknande kontrakt som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktstiden.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

10 §

Flera upphandlingar av varor av samma typ som skall göras samtidigt skall anses som endast en upphandling vid tillämpning av 8 §. Om tillämpligt tröskelvärde då överskrids skall varje enskild upphandling göras enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta uppskattade värdet av samtliga avrop som kan förutses för perioden som ramavtalet omfattar.

11 §

Alla delentreprenader som ingår i en byggentreprenad skall tas med i beräkningen av upphandlingens värde. Detta behöver dock inte tillämpas för delentreprenader under 1 000 000 ecu, förutsatt att summan av delentreprenaderna inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde.

Om en upphandling delas upp i flera mindre delar, skall varje delvärde ingå i beräkningen av upphandlingens värde.

För delkontrakt under 1 000 000 ecu som avser byggentreprenad behöver dock andra bestämmelser i detta kapitel än denna paragraf inte tillämpas, förutsatt att summan av de undantagna kontrakten inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde.

14 §¹⁵

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om varu- och tjänsteupphandlingar över 750 000 ecu som enheten planerat för varje varuområde eller tjänstekategori enligt avdelning A i bilaga till denna lag. I fråga om byggentreprenadupphandling skall enheten genom förhandsannonsering informera om upphandlingar som överstiger tröskelvärdet enligt 8 § 3 första stycket som enheten planerat och ange deras huvudsakliga art och omfattning. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

Nuvarande lydelse

Inbjudan att lämna anbud får ske genom att ett meddelande på förhand annonseras enligt reglerna i 1 kap. 8-10 §§. I meddelandet skall anges dels att upphandling kommer att ske genom selektivt eller förhandlat förfarande utan ytterligare annonsering, dels att intresserade deltagare skriftligen skall anmäla sitt intresse. Innan den upphandlande enheten därefter påbörjar upphandlingen skall de som anmält intresse uppmanas att skriftligen bekräfta detta utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen.

Föreslagen lydelse

Inbjudan att lämna anbud får ske genom förhandsannonsering, med tillämpning av 1 kap. 8-10 §§, under förutsättning att

1. det i annonsen hänvisas till de varor, byggentreprenader eller tjänster som skall upphandlas,

2. det i annonsen anges att upphandling kommer att ske genom selektivt eller förhandlat förfarande utan någon ytterligare annonsering och att intresserade deltagare skriftligen skall anmäla sitt intresse,

3. den upphandlande enheten, innan den påbörjar upphandlingen, anmodar dem som anmält intresse att skriftligen bekräfta detta utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen, och

4. annonseringen skett tidigast tolv månader före den dag då enheten skickade ut de anmodanden som avses i 3.

I fråga om större projekt får förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, under förutsättning att det tydligt anges att den nya annonsen avser tilläggsinformation.

Prop. 1996/97:153

Inbjudan att lämna anbud får ske genom att den upphandlande enheten i en annons tillkännager att den enligt 23 § upprättat och tillämpar ett särskilt system för urval av deltagare.

15 §¹⁶

En upphandlande enhet skall annonsera sin upphandling om inte annat följer av 16 § andra stycket.

En enhet som avslutat en upphandling skall inom 60 dagar därefter meddela EG-kommissionen hur upphandlingen avslutats. Därvid skall enheten ange om den har tillämpat bestämmelserna i 1 kap. 13

En enhet som avslutat en upphandling skall inom 60 dagar därefter meddela Europeiska gemenskapernas kommission hur upphandlingen avslutats. Därvid skall enheten ange om den har förkastat ett

Nuvarande lydelse

§ och även ange de uppgifter, vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen.

Föreslagen lydelse

anbud med stöd av 1 kap. 23 § första stycket eller av 26 § i detta kapitel eller tillämpat bestämmelserna i 15 a §. Enheten skall även ange de uppgifter, vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen.

Prop. 1996/97:153

Hänvisning till tekniska specifikationer m.m.

15 a §

En upphandlande enhet får utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 1 kap. 12 §, om

1. det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana europeiska tekniska specifikationer som avses i 1 kap. 12 § inte skulle göra det möjligt för den upphandlande enheten att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att enheten som ett led i en klart definierad och dokumenterad strategi beslutat att gå över till utrustning som stämmer överens med sådana specifikationer,

3. det som skall upphandlas är av sådan nyskapande karaktär att de europeiska tekniska specifikationerna inte är ändamålsenliga, eller

4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav och dessa överensstämmer med gemenskapsrätten,

5. den europeiska tekniska specifikationen inte är lämplig för det som skall upphandlas eller inte tar hänsyn till tekniska utvecklingar som skett sedan den antogs.

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i första stycket 5 skall underrätta berört standardiseringsorgan eller ett organ som har rätt att ompröva specifikationen om anledningen till att enheten ansåg att specifikationen inte var lämplig. Enheten skall också begära att specifikationen omprövas.

15 b §

Om europeiska tekniska specifikationer inte finns, skall den tekniska beskrivningen, så långt det är möjligt, hänvisa till andra standarder som tillämpas inom EES.

Den upphandlande enheten skall ange de ytterligare krav som behövs för att komplettera de europeiska tekniska specifikationerna eller andra standarder. Enheten skall ge företräde åt standarder som uttrycker funktionskrav, under förutsättning att den anser att sådana standarder är ändamålsenliga.

15 c §

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 15 § a skall i en annons om upphandling enligt 14 § eller 15 § första stycket ange skälen för det.

15 d §

En upphandlande enhet skall på begäran tillhandahålla en leverantör de tekniska beskrivningar som regelbundet anges i enhetens avtal om upphandling av varor, byggentreprenader eller tjänster. Detsamma gäller i fråga om de beskrivningar enheten avser att tillämpa vid upphandlingar som förhandsannonseras enligt 14 §.

Om beskrivningarna har angetts i handlingar som är tillgängliga för leverantören, är det tillräckligt att enheten hänvisar till handlingarna.

16 §¹⁷

En upphandlande enhet skall använda något av de upphandlingsförfaranden som nämns i 1 kap. 5 § med föregående annonsering.

Öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering skall användas.

En upphandlande enhet får avstå från annonsering om

1. det vid en annonserad upphandling inte lämnats några anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det som upphandlas avser forskning, utveckling eller experiment, under förutsättning att framställningen av varorna eller utförandet av byggentreprenaden inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

1. det vid en annonserad upphandling inte lämnats några anbud *eller inte lämnats några lämpliga anbud*, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det som upphandlas avser forskning, utveckling, *studier* eller experiment, under förutsättning att upphandlingen inte sker i vinstsyfte eller i syfte att täcka forsknings- och utvecklingskostnader *eller försämrar möjligheten till konkurrens vid en senare upphandling som har något sådant syfte*,

3. det som upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillhandahållas av endast en viss leverantör,

4. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

4. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

5. det är fråga om varuupphandlingskontrakt som gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra anskaffning av varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oskäligen tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. det är fråga om byggtreprenad eller tjänster som gäller tilläggsarbeten eller tilläggstjänster av den ursprungliga leverantören och som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena eller tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är nödvändiga för att byggtreprenaden skall kunna slutföras, eller att tilläggstjänsterna är nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras,

7. upphandlingen vid byggtreprenad eller tjänster gäller nya arbeten eller tjänster som består enbart av en upprepning av arbeten eller tjänster ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena eller tjänsterna tilldelas samma leverantör som tidigare fått

6. det är fråga om byggtreprenad eller tjänster som gäller tilläggsarbeten eller tilläggstjänster av den ursprungliga leverantören och som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena eller tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är *absolut* nödvändiga för att byggtreprenaden skall kunna slutföras, eller att tilläggstjänsterna är *absolut* nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras,

7. upphandlingen vid byggtreprenad gäller nya arbeten som består enbart av en upprepning av arbeten ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om värdet av

Nuvarande lydelse

upphandlingskontraktet, om dessa nya arbeten eller tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya arbetena eller tjänsterna ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet,

Föreslagen lydelse

de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och dessa annonserats i samband med det ursprungliga projektet, varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas,

Prop. 1996/97:153

8. det gäller upphandling av varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

9. det gäller avrop mot ett gällande ramavtal,

9. det gäller avrop mot ett gällande ramavtal, som upphandlats enligt bestämmelserna i denna lag,

10. det erbjudit sig en möjlighet att göra särskilt förmånliga inköp av varor antingen genom att utnyttja tillfälliga erbjudanden att köpa till pris väsentligt under marknadsvärdet eller genom att köpa i samband med att en leverantör upphört med sin verksamhet eller trätt i likvidation eller försatts i konkurs eller varit föremål för liknande rättsligt förfarande,

11. det är fråga om upphandling som enligt tävlingsregler ansluter till en formgivningstävling och skall tilldelas vinnaren av tävlingen.

Om den tävling som avses i andra stycket 11 avslutats med att juryn bedömt att fler utföranden kan komma i fråga skall förhandlingen avse samtliga bidrag.

19 §

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, om så har begärts i rimlig tid. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

20 §

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut

Nuvarande lydelse

inbjudan att lämna anbud och
förfrågningsunderlaget.

Föreslagen lydelse

både skriftlig inbjudan att lämna
anbud och förfrågningsunderlaget.

Prop. 1996/97:153

22 §

Såväl ansökningar från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan *eller inbjudan* som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 18 §.

Såväl ansökningar från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 18 §.

Urval av deltagare

22 a §

En upphandlande enhet skall välja ut de leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling enligt regler som hålles tillgängliga för de leverantörer som vill ta del av dem. Det antal leverantörer som väljs ut skall vara tillräckligt stort för att konkurrens skall kunna uppnås.

23 §

En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt system för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling. Enheten skall fastställa regler för ett sådant urval. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör och för att urvalet görs utan ovidkommande hänsyn. Reglerna

En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt system för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling. Enheten skall fastställa regler för ett sådant urval. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör och för att urvalet görs utan

Nuvarande lydelse

skall hållas tillgängliga för leverantörer som begär att få ta del av dem.

Föreslagen lydelse

ovidkommande hänsyn. *Reglerna får vid behov uppdateras.*

Reglerna skall hållas tillgängliga för leverantörer som begär att få ta del av dem. *Om reglerna uppdateras, skall berörda leverantörer underrättas. Om en upphandlande enhet anser att andra upphandlande enheters system enligt första stycket uppfyller enhetens krav, skall den upplysa berörda leverantörer om namnen på enheterna.*

Prop. 1996/97:153

De leverantörer som valts ut skall föras upp i en förteckning.

24 §

En upphandlande enhet skall inom sex månader pröva en ansökan från en leverantör om att få vara med bland dem som väljs ut enligt 23 §. Om enheten förutser att prövningen kommer att ta längre tid skall enheten redan inom två månader upplysa leverantören om detta. En ansökan får inte avslås på andra grunder än som framgår av de regler som avses i 23 §. En leverantör vars ansökan avslagits skall underrättas om beslutet och om skälen för detta.

En leverantör får inte avföras från den förteckning som avses i 23 § på andra grunder än som framgår av de regler som avses i nämnda paragraf. En enhet som överväger att avföra en leverantör från förteckningen skall underrätta leverantören om detta och om skälen *härfor* innan slutligt beslut fattas. Leverantören skall även underrättas om det slutliga beslutet.

En upphandlande enhet skall inom sex månader pröva en ansökan från en leverantör om att få vara med bland dem som väljs ut enligt 23 §. Om enheten förutser att prövningen kommer att ta längre tid, skall enheten redan inom två månader upplysa leverantören om detta *och skälen för det samt ange vilken dag beslut kommer att fattas*. En ansökan får inte avslås på andra grunder än som framgår av de regler som avses i 23 §. En leverantör vars ansökan avslagits skall underrättas om beslutet och om skälen för detta.

En leverantör får inte avföras från den förteckning som avses i 23 § på andra grunder än som framgår av de regler som avses i nämnda paragraf. En enhet som överväger att avföra en leverantör från förteckningen skall *skriftligen* underrätta leverantören om detta och skälen *för det* innan slutligt beslut fattas. Leverantören skall även underrättas om det slutliga beslutet.

25 §

En upphandlande enhet som upprättar ett särskilt system enligt 23 § skall i en annons upplysa om detta. Annonsen skall på lämpligt sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer och skall skrivas på något av de språk som är officiella inom gemenskaperna. Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

En upphandlande enhet som upprättar ett särskilt system enligt 23 § skall i en annons upplysa om detta. *Annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur man kan ta del av de regler som avses i 23 §.*

Annonsen skall på lämpligt sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer och skall skrivas på något av de språk som är officiella inom gemenskaperna. Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

Alternativa utföranden

Förkastande av anbud

26 §¹⁸

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

Ett anbud som är orimligt lågt men som förklaras av att anbudsgivaren tagit emot statligt stöd får förkastas, om anbudsgivaren trots förfrågan inte visat att Europeiska gemenskapernas kommission underrättats om stödet enligt artikel 93.3 i Romfördraget eller att kommissionen godkänt stödet.

Att en upphandlande enhet får förkasta orimligt låga anbud även i andra fall följer av 1 kap. 23 § första stycket.

27 §¹⁹

En upphandlande enhet skall för varje upphandling bevara uppgifter om

1. skälen för de krav som enheten ställt på leverantörerna och för urvalet av dessa,
2. grunden för prövningen av anbud,
3. skälen för avstående av annonsering enligt 16 § andra stycket genom hänvisning till någon av punkterna i det stycket,
4. skälen för tillämpning av 1 kap. 13 §,
4. skälen för tillämpning av 15 a §,
5. tillämpat undantag som avses i 4 kap. 5 §.

Uppgifterna skall bevaras i fyra år.

28 §²⁰

I fråga om anbud som omfattar varor med ursprung i ett land utanför EES (tredje land) gäller följande, om inte annat följer av 29 §.

En upphandlande enhet får förkasta anbud som lämnas i en varuupphandling om anbudets totala värde till mer än hälften avser varor med ursprung i tredje land.	En upphandlande enhet får förkasta anbud som lämnas i en varuupphandling, om anbudets totala värde till mer än hälften avser varor med ursprung i tredje land <i>enligt rådets förordning (EG) nr 802/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma definitionen av begreppet varors ursprung,</i>
--	--

Om två eller flera anbud är i övrigt likvärdiga vid anbudsprövning enligt 1 kap. 22 §, skall företräde ges åt de anbud som inte får förkastas enligt andra stycket, om prisskillnaden inte överstiger tre procent.

Tredje stycket gäller inte om den upphandlande enheten därigenom skulle tvingas anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte kan användas i den befintliga utrustningen, skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller ger oproportionerligt höga kostnader.

Med vara avses även programvara för användning i ett allmänt telekommunikationsnät.

Kvalitetssäkring m.m.

30 §

Europeisk standard för

kvalitetssäkring skall användas när en upphandlande enhet begär intyg, som utfärdas av ett oberoende organ inom EES, för att göra klart om en tjänst stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring.

Om ett sådant intyg inte kan företes inom föreskriven tid, skall enheten godta ett annat bevis på att en tjänst stämmer överens med en standard enligt första stycket.

Information om arbetsvillkor m.m.

31 §

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor som skall gälla för byggtreprenaden. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

5 kap. Upphandling av tjänster

1§²¹

Detta kapitel gäller upphandling av tjänster av det slag som anges i avdelning A i bilaga till denna lag om tjänsterna inte omfattas av bestämmelserna i 2 och 3 kap. I fråga om upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och som

Detta kapitel gäller upphandling av tjänster av det slag som anges i avdelning A i bilaga till denna lag om tjänsterna inte omfattas av bestämmelserna i 2 och 3 kap. I fråga om upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och som

Nuvarande lydelse

görs för verksamheter som avses i 4 kap. 1 § första stycket tillämpas dock endast andra stycket denna paragraf samt 2 §, 3 § andra stycket, 5 § första meningen, 6, 7, 9

och 10 §§ detta kapitel. Vid upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan till denna lag tillämpas 6 kap.

Föreslagen lydelse

görs för verksamheter som avses i 4 kap. 1 § första stycket tillämpas dock endast andra stycket denna paragraf samt 2 §, 3 § andra stycket, 5 § första meningen, 6, 7,

9, 10 och 25 §§ detta kapitel. Vid upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan till denna lag tillämpas 6 kap.

Prop. 1996/97:153

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas i fråga om

1. anskaffning av eller nyttjanderätt i vad form som helst till fastighet, byggnad eller annan egendom som utgör fast egendom eller tillhör till fastighet eller byggnad eller rättigheter av nu nämnt slag, .2

anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial eller sändningstid i etermedia,

3. telefoni, telex, radiotelefoni, personsökning eller satellittjänster,

4. skiljemanna- eller förlikningsuppdrag,

5. finansiella tjänster i samband med utgivning eller omsättning av värdepapper och andra finansiella instrument,

6. anställningsavtal,

7. forskning och utveckling i andra fall än då tjänsten endast gäller den egna verksamheten och helt finansieras av den upphandlande enheten,

8. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från Sveriges riksbank.

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid upphandling av tjänster från en annan upphandlande enhet som på grund av lag eller annan författning har ensamrätt att utföra tjänsten.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid upphandling av tjänster från en annan upphandlande enhet som på grund av lag eller annan författning, *som är förenlig med Romfördraget*, har ensamrätt att utföra tjänsten.

7 §

För upphandlingskontrakt som inte anger något totalpris skall värdet beräknas till det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

För *upphandlingskontrakt* som skall förnyas inom viss tid skall *För upphandlingskontrakt som är regelbundet återkommande eller*

Nuvarande lydelse

värdet beräknas med hänsyn antingen till kostnaden för motsvarande upphandlingskontrakt, som den upphandlande enheten avslutat under det föregående räkenskapsåret eller d e n f ö r e g å e n d e tolv månadersperioden, eller till den uppskattade kostnaden under tolv månader efter tjänsternas påbörjande eller under upphandlingskontraktets löptid om den är längre än tolv månader.

Föreslagen lydelse

som skall förnyas inom en viss tid, skall värdet beräknas antingen till

1. det sammanlagda värdet av liknande kontrakt avseende samma tjänstekategori som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktstiden.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Prop. 1996/97:153

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

11 §

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om upphandlingar av tjänster enligt avdelning A i bilagan över 750 000 ecu som enheten planerat. I annonsen skall det beräknade värdet av varje tjänstekategori anges. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

En upphandlande enhet skall så tidigt som möjligt under budgetåret genom förhandsannonsering informera om upphandlingar av tjänster enligt avdelning A i bilagan över 750 000 ecu som enheten planerat för budgetåret. I annonsen skall det beräknade värdet av varje tjänstekategori anges med hänsyn taget till 3-5, 7, 8 och 10 §§. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

17 §

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om .1 tjänsterna av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan utföras av endast en viss leverantör,

2. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

3. upphandlingen gäller tilläggs-tjänster från den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för projektet, under förutsättning att tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att tilläggstjänsterna är nödvändiga för att *därpå följande tjänster* skall kunna utföras,

4. upphandlingen gäller nya tjänster som består enbart av en upprepning av tjänster ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och tjänsterna tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya tjänsterna ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet.

2. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen *eller* selektiv upphandling *eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 16 §*,

3. upphandlingen gäller tilläggs-tjänster från den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för projektet, under förutsättning att tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att tilläggstjänsterna är *absolut* nödvändiga för att det *ursprungliga upphandlingskontraktet* skall kunna *slutföras*,

4. upphandlingen gäller nya tjänster som består enbart av en upprepning av tjänster ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och tjänsterna tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya tjänsterna ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet, *varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas.*

Bestämmelserna i första stycket 3 tillämpas endast om värdet av tilläggstjänsterna inte överstiger hälften av det ursprungliga upphandlingskontraktets värde.

20 §

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 11 § får denna tid förkortas till 37 dagar.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 11 § får denna tid förkortas till 37 dagar. *Bestämmelser om förlängning av de angivna fristerna finns i 23 §.*

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid.* Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

21 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling användes. *Den upphandlande enheten skall* vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 11 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

40 dagar från den dag inbjudan
avsändes eller 26 dagar om den
upphandlande enheten har
förhandsannonserat enligt 11 §.

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar
före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

23 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför omfattande för att kunna skickas till anbudsgivare eller anbudssökande eller om anbudsgivning av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 20 och 21 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget vid öppen upphandling är alltför skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivare inom de tidsfrister som anges i 20 § andra stycket, skall tidsfristerna i 20 § första stycket förlängas i skälig utsträckning.

Om anbudsgivningen vid öppen eller selektiv upphandling måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 20 § första stycket respektive 21 § andra stycket förlängas i skälig utsträckning.

24 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan eller inbjudan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 21 och 22 §§.

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 22 §.

25 §

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även pröva anbud som innehåller ett alternativt

Europeisk standard för kvalitetssäkring skall användas när en upphandlande enhet begär intyg, som utfärdas av ett oberoende organ inom EES, för att göra klart om en tjänst stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring.

Om ett sådant intyg inte kan företes inom föreskriven tid, skall

Nuvarande lydelse

utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

Föreslagen lydelse

enheten godta ett annat bevis på att en tjänst stämmer överens med en standard enligt första stycket.

Prop. 1996/97:153

Information om arbetsvillkor m.m.

27 §

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor, som skall gälla för tjänsten. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

28 §

Med formgivningstävling förstås en tävling om arkitekttjänster eller andra tjänster som avses i avdelning A 12 i bilagan och genomförs i syfte att ge arrangören möjlighet att från de tävlande förvärva en ritning eller något annat liknande tävlingsbidrag till grund för utförande av en bestämd uppgift.

Tävlingen skall avslutas med att en jury utser vinnande tävlingsbidrag. Tävlingen skall avslutas med att en jury utser vinnande tävlingsbidrag.

Nuvarande lydelse

Medlemmarna i juryn skall vara oberoende av de tävlande.

Föreslagen lydelse

Medlemmarna i juryn skall vara *fysiska personer som är oberoende av de tävlande. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer av de tävlande, skall minst en tredjedel av medlemmarna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.*

Prop. 1996/97:153

30 §

Arrangören skall för varje tävling fastställa tävlingsregler. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje tävlande.

En formgivningstävling får begränsas till ett visst antal tävlande. Valet av tävlande skall göras utan ovidkommande hänsyn. Valet får inte i något fall göras med utgångspunkt i ett visst geografiskt område.

En formgivningstävling får begränsas till ett visst antal tävlande. *Antalet skall vara tillräckligt stort för att uppnå effektiv konkurrens.* Valet av tävlande skall göras utan ovidkommande hänsyn. Valet får inte i något fall göras med utgångspunkt i ett visst geografiskt område.

6 kap. Upphandling som understiger de tröskelvärden som anges i 2-5 kap., m.m.

12 §

En upphandlande enhet skall anta antingen det anbud som har lägst anbudspris eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga *med* hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, driftskostnader, funktion, miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i an-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

nonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

Föreligger det fallet att en upphandlande enhet skall anta det anbud som har lägst anbudspris, får enheten förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligt.

7 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

1 §

En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till länsrätten ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

En ansökan enligt första stycket får inte prövas efter den tidpunkt då beslut om leverantör har fattats.	En ansökan enligt första stycket får inte prövas efter den tidpunkt då avtal om upphandlingen slöts.
--	--

8 §

Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den dag då beslut om leverantör fattats. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.	Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den dag då avtal om upphandlingen slöts. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.
---	---

13 §²²

Den upphandlande enheten skall meddela EG-kommissionen om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.	Den upphandlande enheten skall meddela Europeiska gemenskapernas kommission om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.
--	---

Var och en av deltagarna i ett medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

samt utse vardera ytterligare en medlare.

Medlarna får anlita högst två experter. Kommissionen och deltagarna har rätt att inte godkänna de experter som anlitas av medlarna.

Den som har begärt medling, upphandlande enhet, anbudsökande eller anbudsgivare som deltagit i upphandlingen skall beredas tillfälle att muntligen eller skriftligen delta i medlingen.

14 §²²

Om inte annat avtalas skall deltagarna i ett medlingsförfarande bära sina egna kostnader och i lika delar bära övriga kostnader för förfarandet.

Deltagarna har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

Verkställighetsföreskrifter

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att uppfylla Sveriges internationella förpliktelser rörande offentlig upphandling när det gäller

1. vad en annons skall innehålla,
2. tekniska specifikationer, och
3. skriftliga bevis som avses i 1 kap. 18 §.

Förteckning av tjänster²³

Förteckning av tjänster (Avdelning A och B) och av byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten enligt 1 kap. 5 § (Avdelning C).

*Avdelning C***Förteckning över yrkesområden enligt den allmänna industriella klassificeringen av ekonomiska aktiviteter inom Europeiska gemenskaperna (NACE)**

Klass	Grupp	Undergrupp och position	Beskrivning
50			BYGGNADS- OCH ANLÄGGNINGSARBETE
	500		Byggnads- och anläggningsarbete (utan specificering) och rivningsarbete
		500.1	Byggnads- och anläggningsarbete (utan specialisering)
		500.2	Rivningsarbete
501			Husbyggnadsarbete: bostäder, kontor, sjukhus och andra husbyggnader
		501.1	Byggnadsarbete, allmänt
		501.2	Taktäckning
		501.3	Utförande av skorstenar, eldstäder, ugnar
		501.4	Utförande av tätskikt
		501.5	Reparation och underhåll av fasader
		501.6	Ställningsbygge
		501.7	Andra specialiserade verksamheter i samband med byggnadsarbete (inklusive träarbeten)
	502		Anläggningsarbete: vägar, broar, järnvägar etc.
		502.1	Anläggningsarbete, allmänt
		502.2	Schaktning, terrassering
		502.3	Utförande av broar, tunnlar, schakt samt borrhning
		502.4	Utförande av vattenanläggningar (kanaler, hamnar, slussar, dammar etc)
		502.5	Utförande av vägar (inklusive start- och landningsbanor samt specialiserade arbeten avseende flygplatser)
		502.6	Utförande av specialiserade arbeten avseende vattenförsörjning (konstbevattning, dränering, vatten- och avloppsnät, reningsverk etc)
		502.7	Andra specialiserade verksamheter i samband med anläggningsarbete
	503		Installationsarbete
		503.1	Installationsarbete, allmänt
		503.2	Installation av ledningar för gas och vatten samt montering av sanitetsutrustning
		503.3	Installation av värme- och ventilationsanläggningar

503.4	Installation av värme- och ljudisolering, vibrationsskydd	Prop. 1996/97:153
503.5	Installation av elanläggningar	
503.6	Installation av antenner, åskledare, telefoner etc.	

Klass	Grupp	Undergrupp och position	Beskrivning
	504		Byggnadskompletteringsarbete
		504.1	Byggnadskompletteringsarbete, allmänt
		504.2	Putsning
		504.3	Snickeriarbeten, främst avseende montering på platsen (inklusive parketläggning)
		504.4	Glasning, målning, tapetsering
		504.5	Plattsättning och annan golv- och väggbeklädnad
		504.6	Andra byggnadskompletteringsarbeten (installation av öppna spisar etc)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

¹ Lagen omtryckt 1993:1468.

² Senaste lydelse 1995:704.

³ Senaste lydelse 1995:704.

⁴ Senaste lydelse 1995:704.

⁵ Senaste lydelse 1995:704.

⁶ Senaste lydelse 1994:614.

⁷ Senaste lydelse 1996:433.

⁸ Senaste lydelse 1994:614.

⁹ Senaste lydelse 1995:704.

¹⁰ Senaste lydelse 1995:704.

¹¹ Senaste lydelse 1994:614.

¹² Senaste lydelse 1995:704.

¹³ Senaste lydelse 1995:704.

¹⁴ Senaste lydelse 1994:614.

¹⁵ Senaste lydelse 1994:614.

¹⁶ Senaste lydelse 1995:704.

¹⁷ Senaste lydelse 1995:704.

¹⁸ Senaste lydelse 1994:614.

¹⁹ Senaste lydelse 1994:614.

²⁰ Senaste lydelse 1995:704.

²¹ Senaste lydelse 1994:614.

²² Senaste lydelse 1995:704.

²³ Senaste lydelse 1994:614.

Prop. 1996/97:153

3 Ärendet och dess beredning

Prop. 1996/97:153

I propositionen föreslås justeringar i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) i syfte att förbättra överensstämmelsen med EG:s upphandlingsdirektiv och att förtydliga lagtexten.

Till grund för förslaget ligger främst synpunkter som framkommit vid diskussioner som företrädare för Finansdepartementet och Nämnden för offentlig upphandling haft med tjänstemän från Europeiska gemenskapernas kommission under dess arbete med en översyn av den svenska lagens lydelse och tillämpning i Sverige i förhållande till direktivens lydelse och tillämpning inom EU i övrigt. Kommissionens genomgång av LOU har tagits upp vid två s.k. paketmöten som ägt rum i Stockholm, i januari respektive september 1996. Dessutom har åtskilliga informella samtal förts. Ett nytt paketmöte är planerat till september 1997.

I några delar grundas förslagen på skrivelser till Finansdepartementet från bl.a. branschorganisationer som pekat på oklarheter vid tillämpningen av lagen.

Förslagen har behandlats i två promemorian. I promemorian Ändringar i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling på grund av den nya Världshandelsorganisationen (WTO) m.m., som hade utarbetats inom Finansdepartementet, togs upp förslag som dels hade samband med Sveriges anslutning till WTO, dels grundades på en genomgång av LOU som kommissionen hade påbörjat. De förstnämnda förslagen och en mindre del av de förslag som hade sin grund i genomgången av LOU ledde till lagstiftning under våren 1996 (prop. 1995/96:165, bet. 1995/96:FiU13, rsk. 1995/96:247, SFS 1996:433). Huvuddelen av de sistnämnda förslagen lades inte fram för riksdagen då med hänsyn till att kommissionens arbete med en jämförelse mellan LOU och upphandlingsdirektiven fortfarande pågick. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i prop. 1995/96:165 Frågor om offentlig upphandling.

Förslag till justeringar i LOU har också lagts fram i Finansdepartementets promemoria Ändringar i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling såvitt avser bestämmelserna över tröskelvärdena. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (Fi96/4038).

Vidare har Nämnden för offentlig upphandling (NOU) bildat en arbetsgrupp för att göra en översyn av LOU:s bestämmelser i fråga om tekniska specifikationer och standarder. I arbetsgruppen har ingått företrädare för Finansdepartementet, NOU, Kommerskollegium, Sveriges Industriförbund, Byggstandardiseringen och Standardiseringen i Sverige (SIS). Arbetsgruppen har lagt fram förslag till ändringar i LOU.

Regeringen beslutade den 7 maj 1997 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 2*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 3*.

Regeringen har i propositionen väsentligen följt Lagrådets förslag till omformuleringar av lagtexten. En förnyad genomgång av direktiven och LOU har dock föranlett justeringar av två paragrafer, 1 kap. 16 b § och 4 kap. 11 §, i förhållande till Lagrådets förslag. Genomgången har också lett till några redaktionella ändringar i lagtexten och till införande av en ny paragraf, 4 kap. 30 §. Ändringarna är av enkel beskaffenhet och Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Förslag

Regeringens förslag: Justeringar görs i lagen om offentlig upphandling så att innehållet och ordalydelsen bättre stämmer överens med EG:s upphandlingsdirektiv.

Promemrieförslagen innehåller i sak detsamma som regeringens förslag men många av bestämmelserna har getts en annan lydelse så att de bättre stämmer överens med EG:s upphandlingsdirektiv.

Remissinstanserna: Nämnden för offentlig upphandling (NOU), Landstingsförbundet, Sveriges Offentliga Inköpare m.fl. anför att en översyn bör göras av LOU. Svenska Kommunförbundet och ytterligare några remissinstanser anser att förslagen bidrar till att ytterligare komplicera lagen och att detaljregleringen ökar. NOU anser däremot att lagen bör bli mer bokstavstrogen direktiven. Några remissinstanser, bl.a. Landstingsförbundet, tar upp frågan om att Sverige bör verka för en förenkling av direktiven.

Skälen för regeringens förslag: LOU har varit i kraft sedan den 1 januari 1994, dvs. i drygt tre år. Tillämpningen har gett vid handen att det i flera avseenden finns mindre god överensstämmelse mellan LOU och EG:s upphandlingsdirektiv. Kommissionen har också visat att den svenska regleringen inte i alla delar harmonierar med EG:s upphandlingsdirektiv så som dessa rimligen bör tolkas.

Det finns särskilt ett ärende om tillämpningen av LOU som ger en god bild av de frågor som kan väckas. Regeringsrätten har i ett beslut i juni 1996 (RÅ 1996 ref. 50) behandlat frågan om huruvida en bestämmelse i 7 kap. LOU stämmer överens med EG:s rättsmedelsdirektiv. Regeringsrätten fann inte bara att det förelåg en skillnad mellan EG:s direktiv och den svenska bestämmelsen utan också att direktivet skulle ges företräde framför LOU. Regeringsrättens beslut grundas på principen att bestämmelser i EG-direktiv kan ha direkt effekt. Det innebär att om det visar sig att en nationell bestämmelse strider mot en EG-bestämmelse, som har direkt effekt, skall den nationella bestämmelsen inte tillämpas. Den i ärendet aktuella bestämmelsen, 7 kap. 1§ andra stycket LOU, föreslås nu ändrad i enlighet med Regeringsrättens avgörande.

Vi bör från svensk sida sträva efter en så god överensstämmelse som möjligt mellan LOU och motsvarande EG-direktiv.

Vid remissbehandlingen av de båda promemoriorna har det förts fram synpunkter om att Sverige bör verka för en förenkling av direktiven. Det kan därför nämnas att den frågan tagits upp av kommissionen i en s.k. grönbok som remitterats till ett antal organisationer inom EU för synpunkter. Tonvikten i grönboken ligger på två problem som erfarenheterna av direktiven på området pekar på. Det ena är medlemsstaternas partiella och ofullständiga genomförande av direktiven. Det andra, som delvis är en följd av det första, är de relativt små ekonomiska effekterna i fråga om ökning av det gränsöverskridande handelsutbytet. Den svenska regeringen har yttrat sig i ärendet i slutet av mars 1997. Beredning av grönboken bör inväntas innan överväganden görs om en fullständig översyn av LOU.

De ändringsförslag som läggs fram nu är av den arten att de bäst motiveras i författningskommentaren.

5 Författningskommentar

I detta avsnitt görs hänvisningar till följande direktiv:

1. Rådets direktiv 93/36/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandet vid offentlig upphandling av varor,
2. Rådets direktiv 93/37/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandena vid tilldelning av offentliga upphandlingskontrakt för bygg- och anläggningsarbeten,
3. Rådets direktiv 93/38/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av upphandlingsförfarandet för enheter som har verksamhet inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna,
4. Rådets direktiv 92/50/EEG av den 18 juni 1993 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster,
5. Det första rättsmedelsdirektivet: 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar med gemenskapsregler för upphandling varor, bygg- och anläggningsarbeten,
6. Det andra rättsmedelsdirektivet: 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar med gemenskapsregler för upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna .

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §

I paragrafens andra stycke har hänvisningen till 7 kap. ändrats till att omfatta även 9 och 10 §§. Ändringen innebär ett klargörande av att Nämndens för offentlig upphandling tillsyn även omfattar upphandlingar under tröskelvärdena.

Andra stycket punkt 2 har ändrats så att hänvisningen till försvarsprodukter och tjänster utan civil användning preciseras till att avse undantagsregeln i Romfördraget. Romfördraget i dess officiella svenska lydelse finns i regeringens tillkännagivande (1994:1501) av fördrag och andra instrument med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 3 och 92/50/EEG art. 4.1.

I paragrafen har definitionen av upphandlande enhet tillförts ytterligare en grupp enheter, nämligen sammanslutningar av upphandlande enheter för att bättre stämma överens med direktivets lydelse.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG art. 1 b), 93/37/EEG art. 1 b), 92/50/EEG art. 1 b).

Vidare har definitionen av byggtreprenad preciserats för att bättre överensstämmer med direktivets lydelse. I definitionen görs också en hänvisning till en ny avdelning, avdelning C, i bilagan till LOU. Avdelning C innehåller en förteckning över yrkesområden enligt de allmänna industriella klassificeringarna av ekonomiska aktiviteter inom Europeiska gemenskaperna (NACE).

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 1 a och c).

I denna paragraf har betydelsen av den industriella eller kommersiella karaktären förtydligats till att avse de behov i det allmännas intresse, för vilka enheten inrättats. Bestämmelsen i dess tidigare lydelse tillmätte felaktigt karaktären hos den upphandlande enheten denna betydelse. Vidare har därför också bestämmelsen förtydligats med en precisering av att enheten skall vara inrättad för att täcka dessa allmänna behov.

I andra stycket har den följande ändringen gjorts att även kapital som tillskjutits av andra upphandlande enheter, tillsyn som utförs av andra upphandlande enheter och styrelser som utses av sådana andra upphandlande enheter än de som i dag anges i punkterna 1—4 också får betydelse för bedömningen av om ett bolag m.m. är en upphandlande enhet. Punkt 3 i andra stycket ersätts av punkt 4, eftersom punkterna 3 och 4 i gällande lydelse överlappar varandra.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 1 b), 93/37/EEG art. 1 b) samt 92/50/EEG art. 1 b).

Paragrafen är ny och motsvarar 2 kap. 9 §, 3 kap. 13 § och 5 kap. 15 §. Paragrafen har dock preciserats för att bättre stämma överens med direktiven. Antalet leverantörer får anges inom ett intervall och skall avvägas med hänsyn till det som skall upphandlas och måste uppgå till minst fem och får uppgå högst till 20. Vidare har preciserats att antalet inbjudna anbudssökande måste vara tillräckligt stort för att garantera att det blir en verklig konkurrens.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 19.2, 93/37/EEG art. 22.2 och 92/50/EEG art. 27.2.

8 §

Regeln om hur annonser skall sändas till byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer har kompletterats så att det framgår att dessa skall sändas på snabbast lämpliga sätt. Ändringen får betydelse på grund av bestämmelserna om när annonsen också får publiceras i Sverige (1 kap. 10 § LOU). För att alla marknader så snabbt som möjligt skall få möjlighet att läsa annonserna är det viktigt att såväl den europeiska marknaden utanför Sverige som den svenska marknaden får möjlighet att läsa annonsen så snart det kan ske.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 9.5, 93/37/EEG art. 11.7, 92/50/EEG art. 17.2 samt 93/38 art. 25.5.

Paragrafen har delats upp i två stycken samt tillförts en ny mening, som innebär att den upphandlande enheten skall kunna visa vilken dag de har skickat en annons till Tillägg till Europeiska gemenskapernas officiella tidning EGT.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 9.10, 93/37/EEG art. 11.12, 92/50/EEG art. 17.7 samt 93/38/EEG art. 25.1.

9 §

I paragrafen har preciserats att en annons i Tillägg till Europeiska gemenskapernas officiella tidning EGT inte får vara längre än en sida i tidningen. I direktiven sägs att inget meddelande i EGT får vara längre än en sida i tidningen, dvs. cirka 650 ord.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 9.11, 93/37/EEG art. 11.13 samt 92/50/EEG art. 17.8.

11 §

Paragrafen har tillförts ytterligare några uppgifter om vad en rapport till Europeiska gemenskapernas kommission skall innehålla. Den skall bl.a. innehålla upphandlingens föremål, anbudsgivarens, anbudssökandens och leverantörens namn. Vidare skall anges anledningen till varför en viss leverantör fick upphandlingen. I andra stycket har hänvisningen till EG-kommissionen ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 7.3, 93/37/EEG art. 8.3 samt Prop. 1996/97:153
92/50/EEG art. 12.3.

12 §

Av direktiven framgår att de upphandlande enheterna är skyldiga att ange tekniska specifikationer samt standarder i förfrågningsunderlagen och att de skall ange de tekniska specifikationer som finns definierade i bilagor till direktiven. Paragrafen har formulerats om för att bättre stämma överens med direktiven. I paragrafen anges att om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet som skall upphandlas skall beskrivning göras med hänvisning till en svensk teknisk standard som överensstämmer med europeisk standard eller ett europeiskt tekniskt godkännande av en produkts lämplighet som gjorts av ett organ som godtagits av EES-länderna eller till en teknisk specifikation som har utformats enligt ett förfarande som godtagits av EES-länderna och som har publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG art. 8.1 och 2, 93/37/EEG art. 10.1 och 2 samt 92/50/EEG art. 14.1 och 2 .

13 §

Paragrafen har delvis formulerats om för att den bättre skall stämma överens med direktiven. Paragrafen har ändrats så att det nu framgår att bestämmelserna bara skall tillämpas vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. I punkt 1 har införts att den upphandlande enheten får utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 12 § om de europeiska tekniska specifikationerna inte anger hur överensstämmelse med dem skall fastställas. Punkt 4 har preciserats. Om en upphandlande enhet utformar den europeiska tekniska beskrivningen på ett annat sätt än som anges i 12 § och hänvisar till särskilt föreskrivna tekniska krav, så skall dessa överensstämma med gemenskapsrätten.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 8.3, 93/37/EEG art. 10.3 samt 92/50/EEG art. 14.3.

14 §

Den första meningen har ändrats så att det nu framgår att bestämmelserna bara skall tillämpas vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. Paragrafen har formulerats om för att den bättre skall överensstämma med direktivens lydelse. EG-kommissionen har ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 8.4, 93/37/EEG art. 10.4 samt 92/50/EEG art. 14.4.

Paragrafen har formulerats om för att bättre stämma överens med direktivens lydelse. Första meningen har ändrats så att det nu framgår att bestämmelserna bara skall tillämpas vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. Bestämmelsen innebär att om det i förfrågningsunderlaget finns en teknisk beskrivning så skall en hänvisning göras till nationella tekniska specifikationer som är förenliga med lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. eller i övrigt med gemenskapsrätten. Om det inte finns dessa tekniska specifikationer så får den tekniska beskrivningen göras genom en hänvisning till nationella tekniska specifikationer i fråga om konstruktion, beräkningsmetoder, utförande av arbete och materialanvändning, eller till svenska standarder som stämmer överens med internationell standard eller andra svenska standarder.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 8.5 a-c, 93/37/EEG art. 10.5 a-c samt 92/50/EEG art. 14.5 a-c.

16 §

Första stycket har ytterligare preciserats med utgångspunkt i dess motsvarighet i direktiven. Nu framgår tydligare bestämmelsens syfte att motverka att beskrivningar råkar utformas så att de får en särskiljande effekt. I andra stycket har en omformulering gjorts, så att det nu framgår också vilka ord som skall användas i annonsen (förfrågningsunderlaget) om sådana hänvisningar likväl inte är möjliga att undvika, dvs. "eller likvärdig" vilket i den engelska versionen av direktiven uttrycks som "or equivalent".

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 8.6, 93/37/EEG art. 10.6, 92/50/EEG art. 14.6 samt 93/38/EEG art. 18.5.

16 a §

Paragrafen är ny. I paragrafen räknas upp de uppgifter som åtminstone skall finnas med i en inbjudan att lämna anbud och i ett förfrågningsunderlag.

Bestämmelsen motsvaras av 93/36/EEG art. 11.2 a - e, 93/37/EEG art. 13. 2 a - e, 92/50/EEG art. 19.2. a - e samt 93/38/EEG art. 28.4 a -e. Punkt 6 motsvaras av 93/38/EEG art. 28.4 under f.

16 b §

Paragrafen är ny och den innebär att vid selektiv och förhandlad upphandling skall den upphandlande enheten välja ut de leverantörer som enheten avser att bjuda in till att lämna ett anbud på grundval av sådana upplysningar som anges i 17 och 18 §§.

Bestämmelsen motsvaras av 93/36/EEG art. 19.1, 93/37/EEG art. 22.1 och 92/50/EEG art. 27.1.

Paragrafen har formulerats om för att den bättre skall överensstämma med direktivens lydelse. Andra och tredje styckena har flyttats över till 18 § andra stycket. Paragrafen har tillförts ett nytt andra stycke.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 20.1 d och 2, 93/37/EEG art. 24. d samt 92/50/EEG art. 29.d och andra stycket.

18 §

I första stycket har en ny mening införts, som innebär att om det finns särskilda skäl får ett skriftligt bevis ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller under annan liknande försäkran.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 20.3 ,93/37/EEG art. 24 andra stycket och 92/50/EEG art. 29 tredje stycket.

I andra stycket har införts att en upphandlande enhet i annonsen om upphandling eller inbjudan skall ange vilka bevis den vill ha om en leverantörs finansiella och ekonomiska ställning samt tekniska förmåga och kapacitet.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG art. 19.1, 93/37/EEG art. 26.2 och 27.2 samt 92/50/EEG art. 27.1.

I paragrafen har vidare införts ett nytt tredje stycke, vilket innebär att om en leverantör, har registrerats i en medlemsstats officiella förteckningar över godkända leverantörer, har leverantören rätt att åberopa denna registrering.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG art. 25.3, 93/37/EEG art. 29.3 samt 92/50/EEG art. 35.3.

18 a §

Denna bestämmelse fanns tidigare i 3 kap. 3 § och 5 kap. 6 § men har förts över till kap. 1 på grund av att det finns i princip liknande bestämmelser i alla direktiven.

I paragrafen anges att en upphandlande enhet i förfrågningsunderlaget får begära upplysning från anbudsgivare om vilka delar av ett kontrakt som han avser att lägga ut på någon annan, dvs. på tredje man.

Bestämmelsen motsvaras av 93/36/EEG art. 17, 93/37/EEG art. 20, 92/50/EEG art. 25 och 93/38/EEG art. 27.

20 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innebär att en upphandlande enhet skall först pröva att en leverantör uppfyller de krav som ställts på honom och detta är en särskild prövning och prövningen av anbudens företrädan är en annan, efterföljande, prövning. Denna turordning av de två prövningarna framgår endast indirekt i 1 kap. 22 § LOU. Således innebär den nya paragrafen att prövningen av anbudsgivarens lämplighet och anbudsutvärderingen är två olika moment som skall ske i nämnda ordning, oavsett upphandlingsförfarande, och att de två procedurerna styrs av olika regler. Vid

öppen upphandling bör dock de två procedurerna kunna göras i direkt anslutning till varandra. Innebörden är således att en upphandlande enhet inte har rätt att tillämpa 22 § förrän enheten prövat leverantörernas lämplighet.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 15. 1, 93/37/EEG art. 18 samt 92/50/EEG art. 23.

22 §

Genom paragrafen genomförs flera olika direktiv. Den inbördes ordningen mellan det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och lägsta pris varierar i de olika direktiven. I 93/36/EEG art. 26.1. a och 93/37/EEG art. 30.1. a nämns lägsta pris först, medan det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet nämns först i 92/50/EEG art 36.1. a samt i 93/38/EEG 34.1. a. Många upphandlande enheter och leverantörer har uppfattat att lägsta pris är ett huvudalternativ. För att tydliggöra att så inte är fallet bör det ekonomisk mest fördelaktiga alternativet anges först. Vidare är det av stor betydelse att detta lyfts fram eftersom viktiga kriterier kanske inte annars beaktas.

I paragrafen räknas upp fler omständigheter som en upphandlande enhet får ange vid en upphandling. Det innebär att det är tillåtet att ställa andra krav, som den upphandlande enheten anser vara viktiga. Dessa krav skall dock vara affärsmässigt avvägda i förhållande till det som upphandlas. Det är vidare viktigt att utvärderingskriterierna, t.ex. miljöpåverkan, kopplas till den vara eller tjänst som skall upphandlas.

I paragrafens sista mening framgår att det finns möjlighet att ange de omständigheter som skall tillmätas betydelse efter angelägenhetsgrad. Med stöd av detta kan t.ex. kravet i fråga om miljöpåverkan särskilt anges som relevant, vilket framgår redan av författningskommentaren till 22 § i prop. 1992/93:88 om offentlig upphandling. Under alla omständigheter bör ett grundläggande krav avseende miljöpåverkan kunna beaktas, vilket framgår t.ex. av 7 § verksförrordningen (1995:1322). Enligt denna skall myndighetens chef beakta de krav som ställs på verksamheten med hänsyn till miljöpolitiken.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG art. 26.1. b, 93/37/EEG art. 30.1. b, 92/50/EEG art 36.1. a samt 93/38/EEG 34.1. a.

23 §

Första stycket har formulerats om för att bättre stämma överens med direktivens lydelse och en ny andra mening har av samma anledning införts. Första stycket innebär att om ett anbud förefaller orimligt lågt i förhållande till det som skall upphandlas så får den upphandlande enheten förkasta anbudet först sedan den skriftligen begärt förklaring till det låga anbudet. Vidare framgår att den upphandlande enheten endast får ta hänsyn till förklaringar som kan godtas på objektiva grunder, t.ex. kostnaderna i tillverkningen eller utförandet, de tekniska lösningar som leverantören valt m.m. Andra stycket har delvis formulerats om och det framgår nu att bestämmelserna bara skall

tillämpas vid upphandling enligt 2, 3 kap. eller 5 kap. Vidare har EG-kommissionen ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission. Prop. 1996/97:153

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 27, 93/37/EEG art. 30.4 samt 92/50/EEG art. 37.

23 b §

Paragrafen är ny och den motsvarar 2 kap. 18 §, 3 kap. 24 §, 4 kap. 26 och 5 kap. 25 §. Bestämmelserna har i princip samma lydelse och har därför flyttats över till 1 kap.

Bestämmelsen motsvaras av 93/36/EEG art. 16. 1, 93/37/EEG art. 19, 92/50/EEG art. 24. 2 samt 93/38/EEG art. 34.3.

25 §

Paragrafen har formulerats om för att bättre stämma överens med direktivets lydelse.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 2.1-2 och 92/50/EEG art. 3.3.

2 kap. Varuupphandling

3 §

Paragrafen har formulerats om för att den bättre skall stämma överens med direktivets lydelse. Förtydligandet innebär bl.a. att även mindre kontrakt skall utsättas för konkurrens och upphandlas enligt lagen, om värdet av det upphandlande överstiger det s.k. tröskelvärdet.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 5.3. första stycket.

Paragrafen har tillförts den ytterligare bestämmelsen att inte heller valet av metod för beräkning av en upphandlings värde får göras i syfte att tröskelvärdet skall underskridas.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 5.3 andra stycket.

6 §

Paragrafen har preciserats så att det nu framgår att enheten är skyldig att annonsera så tidigt som möjligt efter budgetårets början.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 9.1 första stycket.

9 §

Paragrafen har upphävts och bestämmelserna har förts över till 1 kap.

7 a §.

11 §

Prop. 1996/97:153

I första stycket punkt 1 har hänvisningen till EG-kommissionen ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission. Paragrafens första stycke punkt 4 har preciserats för att den bättre skall överensstämma med direktivets lydelse. Nu framgår tydligare att förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering bara om det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska gör det omöjligt att hålla tidsfristerna. Denna bestämmelse får således användas endast i undantagsfall.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 6.3 under d).

13 §

I första stycket har införts en hänvisning till 16 § och av denna paragraf framgår att tidsfristen i 13 §, i vissa fall skall förlängas.

I andra stycket har preciserats att de upphandlande enheten skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att han begärde att få ta del av underlaget, förutsatt att det har begärts i rimlig tid.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 10.2.

14 §

Paragrafen har formulerats om för att den bättre skall stämma överens med direktivets lydelse.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 11. 2 och 3.

15 §

I paragrafen har ordet arbetsdagar ändrats till dagar för att bättre överensstämma med direktivets lydelse.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 12.2.

16 §

Paragrafen har delats upp i två stycken och formulerats om. Första stycket avser endast öppen upphandling och därför har hänvisningen till 14 § (selektiv och förhandlad upphandling) tagits bort. Första stycket innebär att den upphandlande enheten skall i skälig utsträckning förlänga tidsfristen för att motta ett anbud om förfrågningsunderlaget är för skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivaren inom den tidsfrist som anges i 13 § andra stycket (6 dagar).

Andra stycket innebär en skyldighet att vid öppen och selektiv upphandling förlänga fristerna för mottagande av anbud på grund av att anbudsgivningen måste föregås av ett besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 10.4 och 11.6.

17 §

Prop. 1996/97:153

Paragrafen har tillförts en skyldighet att iaktta den tidsfrist som anges i 15 §. Andra meningen har i enlighet med artikel 12.3 begränsats till att avse endast ansökan.

Ändringen motsvaras av 93/36/EEG art. 12.3.

18 §

Nuvarande bestämmelser har förts över till 1 kap. 23 b § och rubriken före paragrafen har utgått.

Paragrafen har fått en ny lydelse och den innebär att en upphandlande enhet, som tillåter alternativa utföranden, inte får avvisa ett anbud som innehåller ett alternativt utförande, som innebär att om anbudet antas så blir det ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt.

Bestämmelsen motsvaras av 93/36/EEG art. 16.2.

3 kap. Upphandling av byggentreprenad

3 §

Paragrafen har upphävts och bestämmelserna har förts över till 1 kap.

18 a §.

6 §

Paragrafen har tillförts ett nytt andra stycke för att den bättre skall stämma överens med direktivets lydelse. Den upphandlande enheten får begära att en koncessionssökande i sitt anbud anger hur stor del av koncessionens andel som leverantören avser att lägga ut på någon annan.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 3.2 andra stycket.

7 §

Paragrafen har tillförts ett nytt andra stycke, avseende krav på att en koncession till annan än en upphandlande enhet också skall innehålla regler om annonseringsskyldighet när arbeten läggs ut på tredje man av koncessionsinnehavaren samt ett nytt tredje stycke. Det tredje stycket innebär att bestämmelserna i 1 kap. 11 § om annonsering av en avslutad upphandling inte gäller vid koncession.

Tillägget motsvaras av 93/37/EEG art. 3.4.

8 §

Paragrafen har tillförts ett nytt tredje stycke för att den bättre skall överensstämma med direktivets lydelse. Det nya stycket innebär att vid en an-

sö kan om koncession, skall det bifogas en förteckning ö ver de fö retag som har gått samman för att få en koncession. Om något fö rändras skall förteckningen snarast ändras. Prop. 1996/97:153

Tillägget motsvaras av 93/37/EEG art. 3.4. sista stycket.

9 §

I paragrafen har preciserats att den upphandlande enheten skall snarast möjligt förhandsannonsera de upphandlingar som enheten har planerat, om det som skall upphandlas ö verstiger trö skelvärdena.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 11.7 andra stycket.

13 §

Paragrafen har upphävts och bestämmelserna har flyttats ö ver till 1 kap. 7 a §.

15 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 11 § LOU.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 7.3 under c och d.

18 §

I första stycket har införts en hänvisning till 21 §, som innehåller bestämmelser om att tidsfristerna kan förlängas. Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 13 § LOU.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art.12.3.

19 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 14 § LOU.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 13.1-4.

21 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 16 § LOU.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 12.5 och 13.7.

22 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 17 §. Innebörden av ändringen är att hänvisningen till 19 §, har utgått.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 14.3.

23 §

Paragrafen har lett till missuppfattningar. Anledningen är att det undantag som paragrafen innehåller avser bostadsbebyggelse i socialt syfte av ett slag som inte har någon direkt motsvarighet i svenska förhållanden. Bestämmelsen saknar därför betydelse och har därför tagits bort. Paragrafen har fått ny lydelse som innehåller bestämmelser om tidsfrister som gäller kontrakt som tilldelas av en koncessionshavare som inte är en upphandlande enhet.

Bestämmelsen motsvaras av 93/37/EEG art. 15 och 16.

24 §

Paragrafens nuvarande bestämmelser har förts över till 1 kap. 23 b § och paragrafen har fått en ny lydelse. Den nya lydelsen innebär en möjlighet för en upphandlande enhet att hänvisa anbudsgivare att inhämta upplysningar om regler för anställningsskydd och om arbetsvillkor där arbetet skall utföras. Den upphandlande enheten kan också åläggas av ett EES-land att lämna upplysning om vilka myndigheter som kan lämna dessa upplysningar. På grund av det nya innehållet har också underrubriken närmast före paragrafen ändrats.

Om möjligheten i första stycket utnyttjats anges i andra stycket en skyldighet för den upphandlande enheten att begära en bekräftelse av anbudsgivaren att denna har tagit hänsyn till de inhämtade upplysningarna vid utformningen av sitt anbud.

Ändringen motsvaras av 93/37/EEG art. 23.1-2.

4 kap. Upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena

1 §

I andra stycket har definitionen av upphandlande enhet ytterligare preciserats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 1.2 och 2.3.

I paragrafen har ett nytt stycke tillförts för att paragrafen bättre skall överensstämma med direktivets lydelse. Tillägget innebär bl.a. att om en organisation producerar och levererar elektricitet till en upphandlande enhet, som har särskilt tillstånd, så skall även den organisationen anses ha sådana rättigheter och omfattas av direktiven.

Tillägget motsvaras av 93/38/EEG art. 2.3.

4 §

Första stycket har ändrats för att bättre överensstämma med direktivets lydelse. Ändringen innebär att undantaget i stycket endast avser busstransportverksamhet och inte som tidigare också annan av den upphandlande enheten bedriven verksamhet.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 2.4.

4 a §

Prop. 1996/97:153

I paragrafens första stycke punkt 2 har definitionen avseende samriskföretag ändrats. Ett samriskföretag är bildat av en eller flera upphandlande enheter i syfte att driva verksamhet som omfattas av 1 § första stycket 1-4.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 13.1.b).

Paragrafens tredje stycket har formulerats om för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Termen "anknutet företag" har i princip samma lydelse som i 3 kap. 8 §. I paragrafen hänvisas vidare till rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om koncernredovisning.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 1.3.

5 §

I första stycket har EG-kommissionen ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Andra stycket har preciserats för att bättre överensstämja med direktivets lydelse. Innebörden av ändringen är att den upphandlande enheten skall på begäran av kommissionen lämna vissa uppgifter t.ex bevis och att det är kommissionen som bedömer vilka bevis som det är nödvändiga att lämna.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 13.2.

6 §

Paragrafen har formulerats om för att bättre överensstämja med direktivets lydelse. Andra stycket innebär att den upphandlande enheten inte skall ta hänsyn till värdet av varor eller tjänster som inte är nödvändiga för utförandet av en byggtreprenadupphandling. Således skall värdet av varorna eller tjänsterna inte ingå när värdet av upphandlingskontraktet skall beräknas.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 14.8 och 14.12.

7 a §

Paragrafen är ny. Den innebär att bestämmelserna i kapitlet inte skall tillämpas på sådana företag som anges i 1 § andra stycket 2 (dvs. företag med särskilt tillstånd) som försörjer fasta nät med dricksvatten, elektricitet, gas eller värme. Undantaget gäller endast dricksvatten och elektricitet samt gäller endast den produktion av dricksvatten eller elektricitet som är nödvändig för att bedriva annan verksamhet än den som avses i 1 § första stycket 1, under förutsättning att leverans till det fasta nätet endast beror på den upphandlande enhetens egen förbrukning och inte överstiger 30 % av enhetens totala produktion av dricksvatten eller elektricitet, beräknat på de tre sista årens genomsnitt, inklusive innevarande år.

Undantaget i första stycket punkt 2 gäller bara gas eller värme och endast den produktion av gas eller värme som är en oundviklig följd av annan verksamhet än den som omfattas av 1 § samt under förutsättning att leverans till det fasta nätet endast syftar till ett ekonomiskt utnyttjande av denna

produktion och uppgår till högst 20 % av den upphandlade enhets omsättning, beräknat på de tre sista årens genomsnitt, inklusive innevarande år. Prop. 1996/97:153

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 2.5.

9 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 3 § LOU.
Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 14.7 och 14.13.

10 §

Paragrafen har tillförts ett nytt andra stycke för att den bättre skall överensstämma med direktivets lydelse. Denna bestämmelse innebär en ytterligare skyldighet i fråga om tröskelberäkningen för upphandlande enheter som väljer att upphandla ett ramavtal.

Tillägget motsvaras av 93/38/EEG art. 14.9.

11 §

Paragrafen har formulerats om för att bättre överensstämma med direktivets lydelse. Ändringen innebär att vid upphandling av varor, entreprenader och tjänster skall alla delvärden ingå vid beräkning av tröskelvärde. Bestämmelsen om delkontrakt under 1 000 000 ecu gäller dock endast byggentreprenad och den innebär att ett delkontrakt under 1 000 000 inte behöver ingå i beräkningen av upphandlingens värde. Paragrafen har samma lydelse som i lagrådsremissen eftersom denna bättre stämmer överens med direktivets lydelse.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 14.10 andra stycket.

14 §

Paragrafen har formulerats om för att bättre överensstämma med direktivets lydelse. Ett nytt tredje stycke har införts, som innebär att om det gäller ett större projekt så får förhandsannonsering göras utan att den information som har funnits i en tidigare förhandsannonsering upprepas, om det tydligt i annonsen anges att den nya annonsen avser tilläggsinformation.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 21.2 a-c, 22.3 och 22.4.

15 §

I andra stycket har hänvisningen till EG-kommissionen ändrats till Europeiska gemenskapernas kommission. Vidare har preciserats att enheten skall ange om den har förkastat ett anbud med stöd av 1 kap. 32 § första stycket eller enligt 26 § eller tillämpat bestämmelserna i 15 a §.

Bestämmelsen motsvaras av art. 24.

Paragraferna är nya. Bestämmelserna i 15 a § stämmer överens med 1 kap. 13 §. Om europeiska tekniska specifikationer inte finns så skall enligt 15 b § hänvisning göras till andra standarder som tillämpas inom EES. En upphandlande enhet som utformar den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 1 kap. 12 § skall enligt 15 c § i en annons om upphandling ange skälen för det. Om en leverantör begär skall en upphandlande enhet enligt 15 d § tillhandahålla leverantören de tekniska beskrivningar som enheten regelbundet använder i avtalen. Bestämmelserna motsvaras av 93/38/EEG art. 18. 3,4, 6-8 och 19.

16 §

Paragrafens första stycke har lett till missförstånd och har därför formulerats om. Enligt den nya lydelsen skall en upphandlande enhet använda öppen, selektiv eller förhandlad upphandling.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 20.

Paragrafens andra stycke punkt 1 har preciserats för att överensstämma med direktivets lydelse.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 20.2 under a.

Paragrafens andra stycke punkterna 2 och 7 har formulerats om för att överensstämma med direktivets lydelse.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 20.2 under b och g.

Paragrafens andra stycke punkterna 4 och 6 har formulerats om för att överensstämma med direktivets lydelse.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 20.2 under d och f.

I paragrafens andra stycke punkt 9 har preciserats att en upphandlande enhet får avstå från annonsering och upphandla ett kontrakt genom avrop mot ett gällande ramavtal, om ramavtalet har upphandlats enligt bestämmelserna i LOU.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 20. 2 under i.

19 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 13 § LOU.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 28.1.

20 §

Paragrafen har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att en upphandlande enheten även vid förhandlad upphandling vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skall skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 28.4.

22 §

Prop. 1996/97:153

Paragrafen har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 17 §.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 28.5.

22 a §

Paragrafen är ny och innebär att en upphandlande enhet skall välja ut de leverantörer som får delta i en selektiv eller förhandlad upphandling enligt regler som den upphandlande enheten håller tillgängliga för leverantörerna. Antalet leverantörer som väljs ut måste vara tillräckligt många för att det skall uppstå konkurrens.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 31.1 och 3.

23 §

Paragrafen har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att reglerna vid behov får uppdateras och att berörda leverantörer skall underrättas om detta.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 30.2 och 3.

24 §

Paragrafen har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att om en upphandlande enhet prövar en ansökan från en leverantör om att få vara med bland dem som väljs ut enligt bestämmelserna i 23 § och prövningen kommer att ta längre tid än sex månader skall enheten inom två månader upplysa leverantören om detta och ange skälen för det samt ange vilken dag beslut kommer att fattas.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 30.4 och 8.

25 §

Paragrafen har omformulerats för att bättre överensstämja med direktivets lydelse. I paragrafen har preciserats att om en upphandlande enhet upprättar ett särskilt system enligt 23 § skall de i annonsen upplysa om det och annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur leverantören kan få ta del av reglerna.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 30.9.

26 §

Nuvarande bestämmelser har förts över till 1 kap. 23 b § och paragrafen har fått ny lydelse. Ett anbud som är orimligt lågt och som förklaras av att anbudsgivaren fått statligt stöd får förkastas om anbudsgivaren inte har visat att kommissionen underrättats om stödet enligt artikel 93.3 i Romfördraget

eller att kommissionen har godkänt stödet. Av andra stycket framgår att en upphandlande enhet får förkasta orimligt låga anbud även i andra fall enligt 1 kap. 23 § första stycket. Prop. 1996/97:153

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 34.5 sista stycket.

27 §

I paragrafen har hänvisningen till 1 kap. 13 § ändrats till 15 a §.

28 §

Paragrafen har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att en hänvisning till rådets förordning (EG) nr 802/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma definitionen av begreppet varors ursprung har införts.

Ändringen motsvaras av 93/38/EEG art. 36.2.

30 §

Paragrafen är ny och det har införts en ny rubrik framför paragrafen. Bestämmelserna innebär att när en upphandlande enhet begär ett intyg för kvalitetssäkring skall europeisk standard för kvalitetssäkring användas. Det skall utfärdas av ett oberoende organ inom EES. Intyget skall visa om en byggentreprenad stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring. Om intyg inte kan föres in om föreskriven tid skall enheten godta andra bevis som stämmer överens med en standard enligt första stycket.

31 §

Paragrafen är ny och överensstämmer med 3 kap. 24 §. Det har införts en ny rubrik framför paragrafen.

Bestämmelsen motsvaras av 93/38/EEG art. 29.

5 kap. Upphandling av tjänster

1 §

Paragrafen har tillförts en hänvisning till 25 §.

2 §

Paragrafen har tillförts en hänvisning till Romfördraget. Hänvisningen innebär att även om en lag eller annan författning kan medföra viss ensamrätt har en sådan författning ingen betydelse för upphandlingsskyldigheten om ensamrätten inte stämmer överens med Romfördraget. Upphandlande

enheter skall således även ta hänsyn till de bestämmelser som finns Prop. 1996/97:153
Romfördraget.

Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 6.

6 §

Paragrafen har upphävts och bestämmelserna har flyttats över till 1 kap. 18 a §.

7 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 3 § och 4 kap. 9 § LOU.
Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 7. 3 och 6.

11 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 6 § LOU.
Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 15.1.

15 §

Paragrafen har upphävts och bestämmelserna har förts över till 1 kap. 7 a§.

17 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 11 § LOU.
Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 11.3. d- f.

20 §

I första stycket har införts en hänvisning till 23 §. Paragrafen innebär att tidsfristerna i 20 § kan förlängas. Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 13 § LOU.

Bestämmelsen motsvaras av 92/50/EEG art. 18.3.

21 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 14 § LOU.
Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 19.4.

23 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 2 kap. 16 § och 3 kap. 21 § LOU.

Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 18.5. och 19.7.

24 §

Prop. 1996/97:153

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 4 kap. 22 § LOU.

Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 20.3.

25 §

Nuvarande lydelse har förts över till 1 kap. 23 b § LOU. Paragrafen har fått en ny lydelse. Paragrafen har ändrats på samma sätt som 4 kap.

30 §.

Bestämmelsen motsvaras av 92/50/EEG art. 33.

27 §

Paragrafen är ny och överensstämmer med 3 kap. 25 §.

Bestämmelsen motsvaras av 92/50/EEG art. 28.

28 §

Andra stycket i paragrafen har kompletterats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att medlemmarna i juryn skall vara fysiska personer som är oberoende av de tävlande. Vidare att om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer av de tävlande så skall minst en tredjedel av jurymedlemmarna ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.

Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 13.6 första stycket.

30 §

Paragrafens andra stycke har försetts med en mening om att antalet deltagare alltid måste vara sådant att konkurrens uppnås.

Ändringen motsvaras av 92/50/EEG art. 13.5.

6 kap. Upphandling som understiger de tröskelvärden som anges i 2-5 kap., m.m.

12 §

Paragrafen har ändrats på samma sätt som 1 kap. 22 §.

7 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

1 och 8 §§

Paragraferna har ändrats för att bättre stämma överens med direktivets lydelse. Ändringen innebär att den tidpunkt efter vilken länsrättens

prövningsrätt upphör har ändrats till efter det avtal om upphandling slöts . Prop. 1996/97:153
Regeringsrätten fann i ett beslut (RÅ 1996 ref. 50) att 1 § inte hade samma
innebörd som direktivet 89/665/EEG och fastslog att direktivet skulle
tillämpas i stället för 7 kap. 1 § i lagen.

Bestämmelsen motsvaras av 89/665/EEG art. 2.6 och 92/13/EEG art. 2.6.

13 §

I paragrafen har införts tre nya stycken för att den bättre skall överensstämma
med direktivet. Andra stycket innebär att var och en deltagarna i ett
medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt och
utse vardera ytterligare en medlare. Enligt tredje stycket får medlarna anlita
högst två experter. Deltagarna och kommissionen har rätt att inte godkänna de
experter som medlarna anlitat. Av fjärde stycket framgår att de som har begärt
medling, upphandlande enhet, anbudssökande eller anbudsgivare som deltagit
i upphandlingen skall av medlarna ges tillfälle att muntligen eller skriftligen
delta i medlingen.

Tilläggen motsvaras av 92/13/EEG art. 10.2 andra stycket.

14 §

I paragrafen har införts ett nytt stycke för att den bättre skall överensstämma
med direktivet. Det nya stycket innebär att deltagarna i medlingsförfarandet
har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

Tillägget motsvaras av 92/13/EEG art. 10.6.

15 §

Paragrafen är ny. Det har införts en ny rubrik framför paragrafen. I direktiven
finns bestämmelser om hur annonserna skall vara utformade och vilka
uppgifter som skall finnas i dessa. I direktiven finns vidare definitioner av vad
som avses med tekniska specifikationer och vilka skriftliga bevis som får
användas enligt 1 kap. 18 §. Bestämmelserna i direktiven är mycket
detaljerade och det är därför lämpligt att de tas in i en förordning.

Tillägget motsvaras av 93/36/EEG bil. III och IV, 93/37/EEG bil. III och
IV, 92/50/EEG bil. II, III och IV samt 93/38/EEG bil. XII, XIII och XIV.

Bilagan

Bilagan, som i dag innehåller en förteckning av tjänster och är uppdelad i
avdelning A och avdelning B har nu tillförts en ytterligare avdelning,
avdelning C. Denna nya avdelning avser byggtreprenader, varför rubriken
till bilagan har ändrats. Innehållet i avdelning C och dess betydelse för
definitionen av byggtreprenad har behandlats i kommentaren till 1 kap. 5 §
LOU.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 1996/97:153
Bilaga 1

PM 1996-12-20 Ändringar i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling såvitt avser bestämmelserna över tröskelvärdena (Finansdepartementet , dnr96/4038)

Svea hovrätt, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Göteborgs och Bohuslän, Försvarets materielverk, Vägverket, Nämnden för offentlig upphandling, Verket för högskoleservice, Närings- och teknikutvecklingsverket (NUTEK), Kommerskollegium, Konkurrensverket, Affärsverket Svenska kraftnät, Malmö kommun, Kronobergs läns landsting, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Arkitekt- och Ingenjörsföretagen, Grossistförbundet Svensk Handel, Byggtreprenörerna, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Industriförbund, Sveriges inköps- och logistikförbund, Sveriges Offentliga Inköpare och Tyrens Byggkonsult.

Därutöver har yttrande inkommit från Stockholm läns landsting och Sydskraft.

Lagrådsremissens lagförslag

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1528) om offentlig upphandling¹

dels att 2 kap. 9 §, 3 kap. 3 och 13 §§ samt 5 kap. 15 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 18 skall utgå,

dels att i 3 kap. 17 §, 5 kap. 19 §, 6 kap. 16 § och 7 kap. 12 § orden "EG-kommissionen" skall bytas ut mot "Europeiska gemenskapernas kommission",

dels att 1 kap. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11- 18, 22, 23 och 25 §§, 2 kap. 3, 6, 11 och 13-18 §§, 3 kap. 6- 9, 15, 18, 19 och 21- 24 §§, 4 kap. 1, 4- 6, 9- 11, 14-16, 19, 20 och 22 - 28 §§, 5 kap. 1, 2, 7, 11, 17, 20, 21, 23-25, 28 och 30 §§, 6 kap. 12 §, 7 kap. 1, 8, 13 och 14 §§ samt rubrikerna närmast före 1 kap. 12 §, 3 kap. 23 och 24 §§, 4 kap. 26 § och 5 kap. 25 § och rubriken till bilagan till lagen skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas 15 nya paragrafer, 1 kap. 7 a, 16 a, 16 b, 18 a, 20 a och 23 b §§, 4 kap. 7 a, 15 a-d, 22 a och 30 §§, 5 kap. 27 § och 7 kap. 15 § samt närmast före 1 kap. 16 a och 23 b §§ och 4 kap. 15 a, 22 a och 30 §§ samt 7 kap. 15 nya rubriker och i bilagan skall införas en ny avdelning, Avdelning C, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §

Denna lag gäller vid upphandling som görs av staten, kommuner, landsting, kyrkliga kommuner och sådana andra upphandlande enheter som avses i 5 och 6 §§.

För upphandling som avses i 6 kap. gäller endast bestämmelserna i nämnda kapitel och de bestämmelser i 1 och 5 kap., till vilka hänvisas i 6 kap. samt 7 kap. 1-8 §§.

För upphandling som avses i 6 kap. gäller endast bestämmelserna i nämnda kapitel och de bestämmelser i 1 och 5 kap., till vilka hänvisas i 6 kap. samt 7 kap. 1-10 §§.

3 §

Denna lag gäller inte

1. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett internationellt avtal mellan någon av staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och någon annan stat för ett projekt som är gemensamt för de avtalsslutande staterna,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

2. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett avtal beträffande stationering av militär personal, eller

3. upphandlingsförfaranden som överenskommits i en internationell organisation.

För följande upphandlingar gäller endast bestämmelserna i 6 kap., nämligen

1. upphandling som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet och

2. upphandling av försvarsprodukter och tjänster som inte har civil användning.

2. upphandling av försvarsprodukter och tjänster som inte har civil användning *och som omfattas av artikel 223 i Romfördraget.*

5 §

I denna lag används följande termer med den betydelse som här anges:

Upphandling: köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggtreprenader eller tjänster.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner, landsting och kyrkliga kommuner, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § *samt*, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner, landsting och kyrkliga kommuner, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § *och*, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket *samt sammanslutningar av nämnda myndigheter, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser och enheter.*

Upphandlingskontrakt: skriftliga avtal som en upphandlande enhet ingår avseende upphandling enligt denna lag.

Byggtreprenad: ett bygg- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resultat *har en självständig funktion.*

Byggtreprenad: *utförande eller både projektering och utförande av ett arbete, som kan hänföras till en verksamhet som anges i avdelning C i bilagan till denna lag, eller ett byggnads- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resul-*

tat självständigt kan fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Koncession: ett upphandlingskontrakt avseende byggentreprenad där ersättning för arbetet utgår i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Leverantör: den som tillhandahåller varor eller utför arbeten eller tillhandahåller tjänster även om han inte varit den som i det särskilda fallet tillhandahållit eller utfört det som upphandlats.

Ramavtal: avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Formgivningstävling: sådan tävling som avses i 5 kap. 28 §.

Förfrågningsunderlag: underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

Påskyndat förfarande: sådant förfarande som avses i 2 kap. 15 §, 3 kap. 20 § och 5 kap. 22 §.

Anbudsgivare: den som lämnar anbud.

Anbudssökande: den som ansöker om att få lämna anbud vid selektiv eller förhandlad upphandling.

Öppen upphandling: upphandling där alla leverantörer får lämna anbud.

Selektiv upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud.

Förhandlad upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och tar upp förhandling med en eller flera av dem.

Förenklad upphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna skriftligt anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Direktupphandling: upphandling utan infordrande av skriftligt anbud.

6 §

Termen "upphandlande enhet" innefattar sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats för att fullgöra uppgifter i det allmännas intresse och inte har en industriell eller kommersiell karaktär och

1. vars kapital huvudsakligen har tillskjutits av staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun, eller

2. vars upphandling står under statlig eller kommunal tillsyn, eller

Termen "upphandlande enhet" innefattar sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. vars kapital huvudsakligen har tillskjutits av staten, en kommun, ett landsting, en kyrklig kommun eller annan upphandlande enhet, eller

2. vars upphandling står under statlig eller kommunal tillsyn eller

Nuvarande lydelse

3. vars *styrelseledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun, eller

4. vars *styrelse till mer än halva antalet ledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun.

Föreslagen lydelse

tillsyn av en annan upphandlande enhet, eller

3. vars *styrelse till mer än halva antalet ledamöter* utses av staten, en kommun, ett landsting, en kyrklig kommun eller annan upphandlande enhet.

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

7 a §

Vid selektiv upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. får en upphandlande enhet ange i annonsen det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att uppnå effektiv konkurrens. Det måste uppgå till minst fem och får uppgå till 20.

8 §

En annons om upphandling skall på *lämpligt* sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Om upphandling sker enligt reglerna för påskyndat förfarande skall annonsen sändas med telex, telegram eller telefax. *Den* skall innehålla uppgift om dagen för avsändandet.

En annons om upphandling skall på *snabbaste lämpliga* sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Om upphandling sker enligt reglerna för påskyndat förfarande skall annonsen sändas med telex, telegram eller telefax.

Annonsen skall innehålla uppgift om dagen för avsändandet. *Den upphandlande enheten* skall kunna visa vilken dag annonsen avsändes.

9 §²

En annons som avses i 8 § skall skrivas på något av de språk som är officiella inom Europeiska unionen.

Vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. får annonsen inte vara längre

än en sida i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

11 §³

En enhet som avslutat en upphandling enligt bestämmelserna i 2, 3 eller 5 kap. skall inom 48 dagar därefter sända en annons till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer hur upphandlingen har avslutats. Annonsen får inte innehålla uppgifter vars publicering skulle strida mot något allmänt intresse eller motverka befogade affärs- eller konkurrensintressen.

Enheten skall också upprätta en rapport om den avslutade upphandlingen. Rapporten skall lämnas till *EG-kommissionen* på dess begäran. Rapporten skall innehålla uppgifter om

1. enhetens namn och adress och värdet av upphandlingen,

2. anbudsgivare eller anbudssökande som deltagit vid prövningen av anbud och anledningen till urvalet av anbudssökande,

3. anbudsgivare eller anbudssökande som inte vunnit framgång och anledningen till det,

4. vilken leverantör som fick upphandlingen och, i förekommande fall, hur stor del *denne* avser att lägga ut på någon annan, och

Enheten skall också upprätta en rapport om den avslutade upphandlingen. Rapporten skall lämnas till *Europeiska gemenskapernas kommission* på dess begäran. Rapporten skall innehålla uppgifter om

1. enhetens namn och adress samt upphandlingens föremål och värde,

2. namn på anbudsgivare eller anbudssökande som kvalificerat sig för att delta i upphandlingen och anledningen till valet av anbudssökande,

3. namn på anbudsgivare eller anbudssökande som inte vunnit framgång och anledningen till det,

4. namn på den leverantör som fick upphandlingen, anledningen till det och, i förekommande fall, hur stor del av upphandlingen leverantören avser att lägga ut på någon annan, och

5. för förhandlad upphandling, anledningen till valet av det förfarandet.

Upphandling med hänvisning till tekniska standarder m.m.

Hänvisning till tekniska specifikationer m.m.

12 §

Om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet för upphandlingen skall beskrivningen göras med hänvisning till *européiska tekniska specifikationer* när sådana finns.

Om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet för upphandlingen skall beskrivningen göras med hänvisning till

1. en svensk teknisk standard som överensstämmer med gemenskapsrätten,

2. en teknisk specifikation som utformats enligt ett förfarande som godtagits av EES-länderna och som publicerats i *Europeiska*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

*gemenskapernas officiella tidning,
eller*

*3. en annan europeisk teknisk
specifikation.*

*Första stycket gäller inte om det
i någon annan författning finns
avvikande bestämmelser och dessa
ö v e r e n s s t ä m m e r m e d
gemenskapsrätten.*

13 §

En upphandlande enhet får utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 12 § om

1. det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana tekniska specifikationer som avses i 12 § inte skulle göra det möjligt för den upphandlande enheten att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att den upphandlande enheten har beslutat att inom en angiven tidsperiod gå över till sådana tekniska specifikationer,

3. vad som skall upphandlas är av sådan nyskapande karaktär att gällande standarder eller europeiska tekniska specifikationer inte är lämpliga, eller

4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav.

För upphandling som avses i 4 kap. gäller inte kravet på en angiven tidsperiod för övergången till tekniska specifikationer.

Vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. får en upphandlande enhet utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 12 § om

1. de europeiska tekniska specifikationerna inte anger hur överensstämmelse med dem skall fastställas, eller det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § inte skulle göra det möjligt att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att enheten som ett led i en klart definierad och dokumenterad strategi beslutat att inom en angiven tidsperiod gå över till utrustning som stämmer överens med sådana specifikationer,

*4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav och dessa ö v e r e n s s t ä m m e r m e d
gemenskapsrätten..*

Nuvarande lydelse

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 13 § skall i annonsen om upphandling ange skälen till det och skall vidare i fråga om upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. på begäran av EG-kommissionen tillhandahålla kommissionen skälen för sitt beslut.

Föreslagen lydelse

Vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. skall en upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 13 § skriftligen ange skälen för sitt beslut. Om det är möjligt skall detta göras i annonsen i Europeiska gemenskapernas officiella tidning om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Enheten skall vidare på begäran tillhandahålla EES-länderna och Europeiska gemenskapernas kommission skälen för beslutet.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

15 §

Om europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § inte finns skall den tekniska beskrivningen göras med tillämpning av svensk standard som överensstämmer med godtagen internationell standard.

Om sådan standard inte finns är det tillåtet att utföra beskrivningen med tillämpning av annan svensk standard eller, om inte heller sådan standard finns, annan standard.

Om europeiska tekniska specifikationer som avses i 12 § inte finns, gäller följande vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap.

Den tekniska beskrivningen skall göras genom hänvisning till nationella tekniska specifikationer som är förenliga med lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. eller i övrigt med gemenskapsrätten.

Om andra stycket inte är tillämpligt får den tekniska beskrivningen göras genom hänvisning till

1. nationella tekniska specifikationer i fråga om konstruktion, beräkningsmetoder, utförande av arbete och materialanvändning, eller

2. andra handlingar, om möjligt till svenska standarder som stämmer överens med internationell standard eller andra svenska standarder.

16 §

En upphandlande enhet får varken i förfrågningsunderlaget eller i annat underlag för upphandlingen beskriva föremålet för upphandlingen på ett sådant sätt att

Den tekniska beskrivningen av föremålet för upphandlingen får varken i förfrågningsunderlaget eller något annat underlag för upphandlingen hänvisa till en

Nuvarande lydelse

endast en viss vara eller process kan komma i fråga.

Enheten får hänvisa till ett visst märke eller fabrikat om det finns särskilda skäl. En sådan hänvisning skall utformas så att även likvärdiga varor och processer kan komma i fråga.

Föreslagen lydelse

särskild vara eller process på ett sådant sätt att vissa företag gynnas eller missgynnas. En sådan hänvisning får dock göras om det är motiverat av hänsyn till föremålet för upphandlingen.

En upphandlande enhet får hänvisa till ett visst märke, fabrikat eller ursprung om den inte på något annat sätt kan beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. Hänvisningen skall följas av orden "eller likvärdig".

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Inbjudningar vid selektiv och förhandlad upphandling

16 a §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall inbjudan att lämna anbud innehålla uppgifter om

1. adress där ytterligare handlingar kan beställas, senaste dag för en sådan beställning samt, i de fall avgift skall betalas, belopp och betalningsvillkor,

2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, adress till vilken anbud skall sändas och det eller de språk som kan användas,

3. annonser varigenom upphandlingen offentliggjorts,

4. vilka handlingar som skall bifogas,

5. villkor för tilldelning av kontrakt om de inte framgår av - annonsen, och

6. andra särskilda villkor som gäller för att få delta.

16 b §

Vid selektiv och förhandlad

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

upphandling skall enheten välja ut de leverantörer som den avser att bjuda in till anbudsgivning endast på grundval av sådana upplysningar om leverantörerna som avses i 17 och 18 §§.

17 §

En leverantör kan uteslutas från deltagande i upphandling om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. är dömd för brott avseende yrkesutövningen enligt lagakraftvunnen dom,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker.

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

En upphandlande enhet får begära upplysningar om en leverantörs tekniska förmåga och kapacitet samt om hans finansiella ställning.

En upphandlande enhet skall i annonsen om upphandling eller inbjudan till anbudsgivning ange vilka upplysningar om förhållanden som avses i andra stycket som enheten vill ha.

Enheten har rätt att utesluta en leverantör från deltagande om leverantören i väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar om förhållanden som avses i första och andra styckena eller lämnat felaktiga uppgifter.

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna paragraf eller 18 §.

Enheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

med stöd av första stycket 1-3 eller 5. Enheten får också begära att en leverantör visar att han är registrerad i det land där han driver verksamhet enligt landets regler om aktiebolags- eller handelsregister eller liknande register.

18 §

En leverantör kan visa att han uppfyller krav som uppställts med stöd av 17 § genom skriftliga bevis som är lämpade för ändamålet.

En upphandlande enhet skall i annonsen eller inbjudan till anbudsgivning ange på vilket sätt leverantören kan visa att han uppfyller de uppställda kraven.

En leverantör kan visa att han uppfyller krav som uppställts med stöd av 17 § genom skriftliga bevis som är lämpade för ändamålet. *Om det finns särskilda skäl får ett skriftligt bevis ersättas av en utsaga som avgetts under ed eller sanningsförsäkran.*

En upphandlande enhet skall i annonsen *om upphandling* eller inbjudan till anbudsgivning ange vilka bevis den vill ha om en leverantörs finansiella och ekonomiska ställning samt tekniska förmåga och kapacitet.

Om en leverantör är registrerad i ett EES-lands officiella förteckning över godkända leverantörer, skall leverantören anses uppfylla de krav som kan ställas upp med stöd av 17 § första stycket 1-3.

18 a §

I förfrågningsunderlaget får den upphandlande enheten begära att anbudsgivaren i sitt anbud redovisar vilka delar av upphandlingskontraktet som han avser att lägga ut på någon annan (tredje man).

20 a §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. skall den upphandlande enheten, innan den börjar pröva anbudet, pröva om anbudsgivarna eller anbudssökandena uppfyller de krav som ställts upp på leverantören.

22 §

En upphandlande enhet skall anta antingen det anbud som har lägst anbudspris eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, driftkostnader, funktion, miljöpåverkan m. m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Om enheten skall anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall den ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m. m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

23 §⁵

En upphandlande enhet får förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

En upphandlande enhet får förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten *skriftligen* begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. *Hänsyn får endast tas till förklaringar som kan godtas på objektiva grunder, såsom ekonomin i tillverkningen eller utförandet, de tekniska lösningarna,*

Nuvarande lydelse

Om enheten förkastat ett anbud av det skälet att det bedömts vara orimligt lågt, skall enheten avge en rapport om sitt beslut till EG-kommissionen eller, om anbudet avgetts vid upphandling enligt 4 kap. lämna upplysningar om beslutet i meddelande om avslutad upphandling enligt 4 kap. 15 §.

Föreslagen lydelse

originaliteten i anbudsgivarens förslag.

Vid upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. skall en upphandlande enhet, som i förfrågningsunderlaget angett att den skall anta det anbud som har lägst anbudspris men som förkastat ett anbud av det skälet att det bedömts vara orimligt lågt, lämna en rapport om sitt beslut till Europeiska gemenskapernas kommission.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Alternativa utföranden

23 b §

Skall en upphandlande enhet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande, om det uppfyller de minimikrav som enheten ställt upp. Kraven skall ha angetts i förfrågningsunderlaget.

Om enheten inte avser att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden, skall den i annonsen upplysa om detta.

Ett utförande, som är alternativt i förhållande till kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget, får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

25 §

Om en upphandlande enhet till mer än hälften bidrar till kostnaden för byggentreprenad som avser an-

Om en eller flera upphandlande enheter till mer än hälften bidrar till kostnaden för byggentreprenad som

Nuvarande lydelse

läggning av kommunikationsleder, utbildnings-, sport- och fritidslokaler, sjukhus eller allmänna förvaltningsbyggnader och som upphandlas av någon annan skall enheten se till att bestämmelserna i 3 och 5 kap. iakttas vid upphandlingen.

Föreslagen lydelse

avser verksamhet som hör till grupp 502 i avdelning C i bilagan till denna lag, eller som rör uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål och som upphandlas av någon annan skall enheten se till att bestämmelserna i 3 och 5 kap. iakttas vid upphandlingen.

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

2 kap. Varuupphandling

3 §

För upphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden med tillägg av varans uppskattade restvärde. För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

För upphandlingskontrakt som avses i första stycket eller som gäller köp och skall förnyas inom viss tid skall värdet justeras antingen med hänsyn till värdet av motsvarande upphandlingskontrakt som avslutats under det föregående räkenskapsåret eller den föregående tolv månadersperioden, eller det uppskattade värdet av upphandlingskontrakt som kan antas bli avslutade under det kommande räkenskapsåret eller den kommande tolv månadersperioden.

För upphandlingskontrakt som är regelbundet återkommande eller som skall förnyas inom en viss tid, skall värdet beräknas antingen till

1. det sammanlagda värdet av liknande kontrakt som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktsperioden.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

6 §⁶

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om sina upphandlingar över 750 000 ecu som enheten planerat för varje varuområde. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8–10 §§.

En upphandlande enhet skall så tidigt som möjligt under budgetåret genom förhandsannonsering informera om de upphandlingar enligt 1-5 §§ över 750 000 ecu som enheten planerat för budgetåret för varje varuområde. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8–10 §§.

11 §⁷

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om

1. det vid öppen eller selektiv upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till EG-kommissionen,

1. det vid öppen eller selektiv upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till Europeiska gemenskapernas kommission,

2. varorna framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. varorna av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillverkas eller levereras av endast en viss leverantör,

4. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

4. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

5. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra anskaffning av varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oskäligen tekniska svårigheter avseende drift och underhåll.

Tilläggsleveranser som avses i första stycket 5 får avse längre tid än tre år endast om det finns särskilda skäl.

13 §⁸

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid*. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

14 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. *Den upphandlande enheten* skall vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna.

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

15 §

Om de enligt 14 § angivna tidsfristerna inte kan tillämpas på grund av brådska får tidsfristerna förkortas, den i 14 § första stycket till 15 dagar, den i 14 § andra stycket till 10 dagar och den i 14 § tredje stycket till fyra arbetsdagar (påskyndat förfarande).

Om de enligt 14 § angivna tidsfristerna inte kan tillämpas på grund av brådska får tidsfristerna förkortas, den i 14 § första stycket till 15 dagar, den i 14 § andra stycket till 10 dagar och den i 14 § tredje stycket till fyra dagar (påskyndat förfarande).

16 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför omfattande för att kunna skickas till anbudsgivare eller anbudssökande eller om anbudsgivningen av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten skall tidsfristerna i 13 och 14 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget vid öppen upphandling är alltför skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivare inom den tidsfrist som anges i 13 § andra stycket skall tidsfristen i 13 § första stycket förlängas i skälig utsträckning.

Om anbudsgivningen vid öppen eller selektiv upphandling måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten skall tidsfristerna i 13 § första stycket respektive 14 § andra stycket förlängas i skälig utsträckning.

17 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan eller inbjudan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring

Nuvarande lydelse

elektronisk överföring skall
bekräftas genom en egenhändigt
undertecknad handling.

Föreslagen lydelse

skall bekräftas genom en
egenhändigt undertecknad handling
*som avsänts före tidsfristens utgång
enligt 15 §.*

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

18 §

En upphandlande enhet får inte förkasta ett utförande som är alternativt i förhållande till kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

En upphandlande enhet som tillåter alternativa utföranden enligt 1 kap. 23 b § får inte förkasta ett anbud av det skälet att anbudet, om det antogs, skulle leda till ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt.

3 kap. Upphandling av byggentreprenad

6 §

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget bestämma att den som söker koncessionen skall lägga ut minst 30 procent av koncessionsvärdet på tredje man, med möjlighet för den koncessionssökande att öka denna minsta andel. Den minsta andel som skall gälla skall anges i upphandlingskontraktet.

Om enheten inte bestämt om utläggning enligt första stycket, får den begära att koncessions sökanden i sitt anbud anger hur stor andel av koncessionens totala värde som han avser att lägga ut på tredje man.

7 §

Om den som tilldelas koncessionen är en upphandlande enhet skall bestämmelserna i detta kapitel iakttas vid den enhetens upphandling.

Om den som tilldelas koncessionen inte är en upphandlande enhet, skall upphandlingskontraktet innehålla särskilda villkor i det fall då koncessionshavaren skall lägga ut någon del av entreprenaden på tredje man och värdet överstiger det tröskelvärde som anges i 1 §. Villkoren skall innebära att bestämmelserna i denna lag om

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

annonsering och de i 23 § andra stycket angivna tidsfristerna skall tillämpas. Annonsering krävs dock inte för upphandlingar som uppfyller villkoren för förhandlad upphandling utan annonsering.

Bestämmelserna i 1 kap. 11 § om annonsering av avslutad upphandling gäller inte vid koncession.

8 §

Om flera företag går samman för att få en koncession, skall inte något av dem anses som tredje man. Detsamma gäller anknutna företag.

Med anknutna företag avses varje företag över vilket koncessionshavaren kan utöva ett bestämmande inflytande, varje företag som kan utöva ett sådant inflytande över koncessionshavaren och varje företag som tillsammans med koncessionshavaren står under bestämmande inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under. Ett företag skall anses ha ett bestämmande inflytande när det, direkt eller indirekt, i förhållande till ett annat företag innehar större delen av företagets tillskjutna kapital, eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse fler än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övertvakande organ.

En förteckning över företagen skall bifogas ansökan om koncession. Förteckningen skall uppdateras så snart något förhållande ändras.

9 §

En upphandlande enhet skall genom förhandsannonsering informera om upphandlingar över tröskelvärden som enheten planerar och ange deras huvudsakliga art och omfattning. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

En upphandlande enhet skall *schnast möjligt* genom förhandsannonsering informera om de upphandlingar över tröskelvärden som enheten planerar och ange deras huvudsakliga art och omfattning. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om

1. arbetena av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan utföras av endast en viss leverantör,

2. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 14 §,

3. upphandlingen gäller tilläggsarbeten av den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är nödvändiga för att byggentreprenaden skall kunna slutföras,

2. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 14 §,

3. upphandlingen gäller tilläggsarbeten av den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är *absolut* nödvändiga för att byggentreprenaden skall kunna slutföras,

4. upphandlingen gäller nya arbeten som består enbart av en upprepning av arbeten ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya arbeten beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet.

Bestämmelserna i första stycket 3 tillämpas endast om värdet av tilläggsarbetena inte överstiger hälften av det ursprungliga upphandlingskontraktets värde.

18 §

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 9 § får denna tid förkortas till 37 dagar.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid*. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

19 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv upphandling skall *en upphandlande enhet* vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upp-handlande enheten har förhands-annonserat enligt 9 §.

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. *Den upphandlande enheten* skall vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag då inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 9 §.

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

21 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför omfattande för att kunna skickas till anbudsgivare eller anbudssökande eller om anbudsgivningen av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 18 och 19 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget vid öppen upphandling är alltför skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivare inom den tidsfrist som anges i 18 § andra stycket skall tidsfristerna i 18 § första stycket förlängas i skälig utsträckning.

Om anbudsgivningen vid öppen eller selektiv upphandling måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 18 § första stycket respektive 19 § andra stycket förlängas i skälig utsträckning.

22 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan eller inbjudan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 19 och 20 §§.

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 20 §.

23 §

En upphandlande enhet som avser att upphandla en byggtreprenad för bostadsbebyggelse behöver inte tillämpa bestämmelserna i detta kapitel, om enheten på grund av arbetenas art och omfattning har behov av att leverantören deltar redan under planeringen. Valet av

Tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud om koncession skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om koncession avsändes.

Om ett upphandlingskontrakt tilldelas av en koncessionshavare som inte är en upphandlande enhet gäller följande. Tiden för

Nuvarande lydelse

leverantör skall dock i sådana fall göras enligt bestämmelserna om annonsering och prövning av anbudssökande och anbudsgivare vid selektiv upphandling.

Föreslagen lydelse

mottagande av ansökningar om att få lämna anbud skall vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag då annonsen avsändes eller inbjudan skickades ut till deltagarna.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

24 §

Alternativa utföranden

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

Information om arbetsmiljö m.m.

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor som skall gälla för byggentreprenaden. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till upplysningarna vid utformningen av anbudet.

4 kap. Upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena

1 §¹⁰

Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas vid upphandling som görs av en upphandlande enhet för sådan av enheten bedriven verksamhet som består av

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

1. drift eller tillhandahållande av fasta nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om produktion, transporter, distribution eller försörjning med dricksvatten, elektricitet, gas eller värme eller av leverans av sådana nyttigheter till fasta nät,

2. utnyttjande av mark- eller vattenområden för prospektering eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen eller för tillhandahållande av terminaler, flygplatser eller hamnanläggningar,

3. drift av nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om transporter med järnväg, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana,

4. drift eller tillhandahållande av ett allmänt telekommunikationsnät eller tillhandahållande av en eller flera allmänna telekommunikationstjänster.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "upphandlande enhet" *alla* företag över vilka staten, kommun, landsting eller kyrklig kommun direkt eller indirekt *har* ett bestämmande inflytande och företag som bedriver verksamhet enligt första stycket med särskilt tillstånd från en myndighet.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "upphandlande enhet"

1. företag över vilka staten, *en* kommun, *ett* landsting, *en* kyrklig kommun eller *en annan upphandlande enhet* direkt eller indirekt *kan utöva* ett bestämmande inflytande *på det sätt som anges i 3 kap. 8 § andra stycket*, och

2. företag som bedriver verksamhet enligt första stycket med sådant särskilt tillstånd från en myndighet *som innebär att ett eller flera företag förbehålls rätten att bedriva verksamheten*.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "särskilt tillstånd" *dels då ett företag i syfte att anlägga nät eller annan anordning som avses i första stycket kan utnyttja rätt till expropriation eller användning av egendom eller får placera nätutrustning på, under eller över allmän väg, dels då ett företag bedriver verksamhet som avses i första stycket 1 och levererar dricksvatten, elektricitet, gas eller värme till ett nät som drivs av ett företag som har särskilt tillstånd från en myndighet*.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

För upphandling av tjänster för verksamheter som avses i första stycket gäller, utöver detta kapitel, de bestämmelser till vilka hänvisas i 5 kap. 1 §.

4 §¹¹

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas av en upphandlande enhet som *bedriver* busstransportverksamhet som avses i 1 § första stycket 3 om även andra företag får bedriva sådan verksamhet inom samma geografiska område på samma villkor.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas av en upphandlande enhet *vid upphandling för* busstransportverksamhet som avses i 1 § första stycket 3, om även andra företag får bedriva sådan verksamhet inom samma geografiska område på samma villkor.

Bestämmelserna skall inte heller tillämpas av en enhet som tillhandahåller tjänster som avses i 1 § första stycket 4, om upphandlingen uteslutande syftar till att göra det möjligt för enheten att tillhandahålla en eller flera telekommunikationstjänster och även andra företag har rätt att inom samma geografiska område tillhandahålla samma tjänster på i stort sett samma villkor.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte heller tillämpas vid upphandlingar som görs för återförsäljning eller uthyrning om även andra företag har rätt att återförsälja eller hyra ut på samma villkor som den upphandlande enheten.

4 a §¹²

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid anskaffning av tjänster

1. som en upphandlande enhet gör från ett anknutet företag, eller
2. som ett samriskföretag, *bestående* av flera upphandlande enheter, gör från någon av dessa enheter eller från ett företag som är anknutet till någon av dem.
2. som ett samriskföretag, *bildat* av flera upphandlande enheter i syfte att bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket, gör från någon av dessa enheter eller från ett företag som är anknutet till någon av dem.

I fråga om anskaffning av tjänster från ett anknutet företag gäller första stycket endast om minst 80 procent av den del av företagets genomsnittliga årsomsättning under de tre föregående åren som avser tjänster inom EES, härrör från tillhandahållande av tjänsterna till företag som det förstnämnda företaget är anknutet till. Om flera företag som tillhandahåller samma eller liknande tjänster är anknutna till den upphandlande enheten skall den genomsnittliga årsomsättningen beräknas gemensamt för företagen.

Vid bedömande av om ett företag är anknutet tillämpas 3 kap. 8 § andra stycket.

Vid bedömande av om ett företag är anknutet tillämpas 3 kap. 8 § andra stycket. *Med anknutet företag avses*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

*dessutom ett företag vars
årsräkenskaper sammanställs med
den upphandlande enhetens enligt
rådets sjunde direktiv 83/349/EEG
av den 13 juni 1983 om koncern-
redovisning.*

5 §¹³

En upphandlande enhet som omfattas av något av undantagen i 3 § eller 4 § andra och tredje styckena skall på begäran av *EG-kommissionen* lämna uppgifter om den undantagna verksamheten.

En upphandlande enhet som åberopar undantaget i 4 a § skall på begäran av *EG-kommissionen* lämna uppgifter om företagets namn, tjänsternas karaktär och värde samt bevis på att det finns ett sådant samband mellan enheten och företagen att 4 a § är tillämplig.

En upphandlande enhet som omfattas av något av undantagen i 3 § eller 4 § andra och tredje styckena skall på begäran av *Europeiska gemenskapernas kommission* lämna uppgifter om den undantagna verksamheten.

En upphandlande enhet som åberopar undantaget i 4 a § skall på begäran av kommissionen lämna uppgifter om företagets namn, tjänsternas karaktär och värde samt bevis, *som kommissionen anser nödvändiga*, på att det finns ett sådant samband mellan enheten och företagen att 4 a § är tillämplig.

6 §¹⁴

Om en upphandling av varor eller byggentreprenader innefattar tjänster som är nödvändiga för leveransen av varorna eller byggentreprenaderna skall dessa tjänster anses ingå i varu- eller byggentreprenadupphandlingen.

En upphandling som innefattar andra tjänster än sådana nödvändiga tjänster som avses i första stycket skall i sin helhet anses som en varuupphandling om varornas värde, inklusive värdet av tjänster som avses i första stycket, är större än värdet av andra tjänster som omfattas av upphandlingen.

Värdet av en upphandling som innefattar både varor och tjänster skall beräknas till det totala värdet av dessa tjänster och varor. Vid beräkningen skall värdet av monterings- och installationsåtgärder ingå.

Värdet av varor eller tjänster som inte är nödvändiga för utförandet av en byggentreprenad skall inte ingå i beräkningen av värdet på entreprenaden, om en sådan beräkning skulle leda till att bestämmelserna i detta kapitel inte skulle komma att tillämpas på en

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

upphandling av varorna eller tjänsterna.

Bilaga 2

7 a §

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på leverans av dricksvatten, elektricitet, gas eller värme till sådana fasta nät som avses i 1 § första stycket 1 från ett sådant företag som avses i 1 § andra stycket om företaget

1. producerar dricksvatten eller elektricitet, på grund av att förbrukningen av detta är nödvändig för utövande av annan verksamhet än den som avses i 1 § första stycket 1, under förutsättning att leveransen till det fasta nätet endast beror på den upphandlande enhetens egen förbrukning och inte överstiger 30 procent av enhetens totala produktion av dricksvatten eller elektricitet, beräknat efter genomsnittet för de senaste tre åren, eller

2. producerar gas eller värme som är en oundviklig följd av drivandet av annan verksamhet än den som avses i 1 § första stycket 1, under förutsättning att leveransen till det fasta nätet endast syftar till ett ekonomiskt nyttjande av denna produktion och den uppgår till högst 20 procent av den upphandlandes enhetens omsättning, beräknat efter genomsnittet för de senaste tre åren.

9 §

För varuupphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden med tillägg av varans

Nuvarande lydelse

uppskattade restvärde. För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

För upphandlingskontrakt som avses i första stycket eller som gäller köp och skall förnyas inom viss tid skall värdet justeras antingen med hänsyn till värdet av motsvarande upphandlingskontrakt som avslutats under det föregående räkenskapsåret eller den föregående tolv månadersperioden, eller det uppskattade värdet av upphandlingskontrakt som kan antas bli avslutade under det kommande räkenskapsåret eller den kommande tolv månadersperioden.

Föreslagen lydelse

För sådana upphandlingskontrakt som avser varor eller tjänster och som är regelbundet återkommande eller som skall förnyas inom en viss tid, skall värdet beräknas antingen till

1. det sammanlagda värdet av liknande kontrakt som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktsperioden.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

10 §

Flera upphandlingar av varor av samma typ som skall göras samtidigt skall anses som endast en upphandling vid tillämpning av 8 §. Om tillämpligt tröskelvärde då överskrids skall varje enskild upphandling göras enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta uppskattade värdet av samtliga avrop som kan förutses för perioden.

11 §

Nuvarande lydelse

Alla delentreprenader som ingår i en byggentreprenad skall tas med i beräkningen av upphandlingens värde. Detta behöver dock inte tillämpas för delentreprenader under 1 000 000 ecu, förutsatt att summan av delentreprenaderna inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde.

Föreslagen lydelse

Om en upphandling delas upp i flera mindre delar, skall varje delvärde ingå i beräkningen av upphandlingens värde.

För delkontrakt under 1 000 000 ecu som avser byggentreprenad behöver dock andra bestämmelser i detta kapitel än denna paragraf inte tillämpas, förutsatt att summan av de undantagna kontrakten inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

14 §¹⁵

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om varu- och tjänsteupphandlingar över 750 000 ecu som enheten planerat för varje varuområde eller tjänstekategori enligt avdelning A i bilaga till denna lag. I fråga om byggentreprenadupphandling skall enheten genom förhandsannonsering informera om upphandlingar som överstiger tröskelvärdet enligt 8 § 3 första stycket som enheten planerat och ange deras huvudsakliga art och omfattning. Om förhandsannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

Inbjudan att lämna anbud får ske genom att ett meddelande på förhand annonseras enligt reglerna i 1 kap. 8-10 §§. I meddelandet skall anges dels att upphandling kommer att ske genom selektivt eller förhandlat förfarande utan ytterligare annonsering, dels att intresserade deltagare skriftligen skall anmäla sitt intresse. Innan den upphandlande enheten därefter påbörjar upphandlingen skall de som anmält intresse uppmanas att skriftligen bekräfta detta utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen.

Inbjudan att lämna anbud får ske genom förhandsannonsering, enligt bestämmelserna i 1 kap. 8-10 §§ under förutsättning att

1. det i annonsen hänvisas till de varor, byggentreprenader eller tjänster som skall upphandlas,

2. det i annonsen anges att upphandling kommer att ske genom selektivt eller förhandlat förfarande utan någon ytterligare annonsering och att intresserade deltagare skriftligen skall anmäla sitt intresse,

3. den upphandlande enheten, innan den påbörjar upphandlingen, anmodar dem som anmält intresse att skriftligen bekräfta detta utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen, och

4. annonseringen skett tidigast tolv månader före den dag då

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

enheten skickade ut de anmodanden som avses i 3.

I fråga om större projekt får förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, under förutsättning att det tydligt anges att den nya annonsen avser tilläggsinformation.

Inbjudan att lämna anbud får ske genom att den upphandlande enheten i en annons tillkännager att den enligt 23 § upprättat och tillämpar ett särskilt system för urval av deltagare.

15 §¹⁶

En upphandlande enhet skall annonsera sin upphandling om inte annat följer av 16 § andra stycket.

En enhet som avslutat en upphandling skall inom 60 dagar därefter meddela *EG-kommissionen* hur upphandlingen avslutats. Därvid skall enheten ange om den har tillämpat bestämmelserna i 1 kap. 13 § och även ange de uppgifter, vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen.

En enhet som avslutat en upphandling skall inom 60 dagar därefter meddela *Europeiska gemenskapernas kommission* hur upphandlingen avslutats. Därvid skall enheten ange om den har *förkastat ett anbud med stöd av 1 kap. 23 § första stycket eller av 26 § eller tillämpat* bestämmelserna i 15 a §. *Enheten skall även ange de uppgifter, vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen.*

Hänvisning till tekniska specifikationer m.m.

15 a §

En upphandlande enhet får utforma den tekniska beskrivningen på annat sätt än som anges i 1 kap. 12 §, om

1. det är tekniskt omöjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa om föremålet för upphandlingen

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

överensstämmer med europeiska tekniska specifikationer,

2. tillämpning av sådana europeiska tekniska specifikationer som avses i 1 kap. 12 § inte skulle göra det möjligt för den upphandlande enheten att upphandla utrustning m.m. som är tekniskt förenlig med utrustning som redan används av enheten eller skulle medföra orimliga kostnader eller orimliga tekniska svårigheter, dock endast under förutsättning att enheten som ett led i en klart definierad och dokumenterad strategi beslutat att gå över till utrustning som stämmer överens med sådana specifikationer,

3. det som skall upphandlas är av sådan nyskapande karaktär att de europeiska tekniska specifikationerna inte är ändamålsenliga, eller

4. det finns särskilt föreskrivna tekniska krav och dessa överensstämmer med gemensamrätten,

5. den europeiska tekniska specifikationen inte är lämplig för det som skall upphandlas eller inte tar hänsyn till tekniska utvecklingar som skett sedan den antogs.

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i första stycket 5 skall underrätta berört standardiseringsorgan eller ett organ som har rätt att ompröva specifikationen om anledningen till att enheten ansåg att specifikationen inte var lämplig. Enheten skall också begära att specifikationen omprövas.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Om europeiska tekniska specifikationer inte finns skall den tekniska beskrivningen, så långt det är möjligt, hänvisa till andra standarder som tillämpas inom EES.

Den upphandlande enheten skall ange de ytterligare krav som behövs för att komplettera de europeiska tekniska specifikationerna eller andra standarder. Enheten skall ge företräde åt standarder som uttrycker funktionskrav, under förutsättning att den anser att sådana standarder är ändamålsenliga.

15 c §

En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 15 § a skall i en annons om upphandling enligt 14 § eller 15 § första stycket ange skälen för det.

15 d §

En upphandlande enhet skall på begäran tillhandahålla en leverantör de tekniska beskrivningar som regelbundet anges i enhetens avtal om upphandling av varor, byggtreprenader eller tjänster. Detsamma gäller i fråga om de beskrivningar enheten avser att tillämpa vid upphandlingar som förhandsannonseras enligt 14 §.

Om beskrivningarna har angetts i handlingar som är tillgängliga för leverantören, är det tillräckligt att enheten hänvisar till handlingarna.

Nuvarande lydelse

En upphandlande enhet skall använda något av de upphandlingsförfaranden som nämns i 1 kap. 5 § med föregående annonsering.

Föreslagen lydelse

Öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering skall användas.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

En upphandlande enhet får avstå från annonsering om

1. det vid en annonserad upphandling inte lämnats några anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det som upphandlas avser forskning, utveckling eller experiment, under förutsättning att framställningen av varorna eller utförandet av byggentreprenaden inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillhandahållas av endast en viss leverantör,

4. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

5. det är fråga om varuupphandlingskontrakt som gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra anskaffning av varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oskäligen tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. det är fråga om byggentreprenad eller tjänster som gäller tilläggsarbeten eller tilläggstjänster av den ursprungliga leverantören och som inte omfattas av det först

1. det vid en annonserad upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det som upphandlas avser forskning, utveckling, studier eller experiment, under förutsättning att upphandlingen inte sker i vinstsyfte eller i syfte att täcka forsknings- och utvecklingskostnader eller försämrar möjligheten till konkurrens vid en senare upphandling som har något sådant syfte,

3. det som upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillhandahållas av endast en viss leverantör,

4. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

5. det är fråga om varuupphandlingskontrakt som gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra anskaffning av varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oskäligen tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. det är fråga om byggentreprenad eller tjänster som gäller tilläggsarbeten eller tilläggstjänster av den ursprungliga leverantören och som inte omfattas av det först

Nuvarande lydelse

avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena eller tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är nödvändiga för att byggtreprenaden skall kunna slutföras, eller att tilläggstjänsterna är nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras,

7. upphandlingen vid byggtreprenad *eller tjänster* gäller nya arbeten *eller tjänster* som består enbart av en upprepning av arbeten *eller tjänster* ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena *eller tjänsterna* tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, *om dessa nya arbeten eller tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts* och värdet av de nya arbetena *eller tjänsterna* ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet,

8. det gäller upphandling av varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

9. det gäller avrop mot ett gällande ramavtal,

10. det erbjudit sig en möjlighet att göra särskilt förmånliga inköp av varor antingen genom att utnyttja tillfälliga erbjudanden att köpa till pris väsentligt under marknadsvärdet eller genom att köpa i samband med att en leverantör upphört med sin verksamhet eller trätt i likvidation eller försatts i konkurs eller varit föremål för liknande rättsligt förfarande,

Föreslagen lydelse

avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena eller tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är *absolut* nödvändiga för att byggtreprenaden skall kunna slutföras, eller att tilläggstjänsterna är *absolut* nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras,

7. upphandlingen vid byggtreprenad gäller nya arbeten som består enbart av en upprepning av arbeten ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, *om värdet av de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och dessa annonserats i samband med det ursprungliga projektet, varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas,*

9. det gäller avrop mot ett gällande ramavtal, *som upphandlats enligt bestämmelserna i denna lag,*

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

11. det är fråga om upphandling som enligt tävlingsregler ansluter till en formgivningstävling och skall tilldelas vinnaren av tävlingen.

Om den tävling som avses i andra stycket 11 avslutats med att juryn bedömt att fler utföranden kan komma i fråga skall förhandlingen avse samtliga bidrag.

19 §

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid*. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

20 §

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

Vid selektiv *och förhandlad* upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.

22 §

Såväl ansökningar från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan *eller inbjudan* som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 18 §.

Såväl ansökningar från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 18 §.

Urval av deltagare

22 a §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

En upphandlande enhet skall välja ut de leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling enligt regler som hålles tillgängliga för de leverantörer som vill ta del av dem. Det antal leverantörer som väljs ut skall vara tillräckligt stort för att konkurrens skall kunna uppnås

23 §

En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt system för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling. Enheten skall fastställa regler för ett sådant urval. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör och för att urvalet görs utan ovidkommande hänsyn. Reglerna skall hållas tillgängliga för leverantörer som begär att få ta del av dem.

En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt system för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektiv eller förhandlad upphandling. Enheten skall fastställa regler för ett sådant urval. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör och för att urvalet görs utan ovidkommande hänsyn. *Reglerna får vid behov uppdateras.*

Reglerna skall hållas tillgängliga för leverantörer som begär att få ta del av dem. *Om reglerna uppdateras skall berörda leverantörer underrättas. Om en upphandlande enhet anser att andra upphandlande enheters system enligt första stycket uppfyller enhetens krav, skall den upplysa berörda leverantörer om namnen på enheterna.*

De leverantörer som valts ut skall föras upp i en förteckning.

24 §

En upphandlande enhet skall inom sex månader pröva en ansökan från en leverantör om att få vara med bland dem som väljs ut enligt 23 §. Om enheten förutser att prövningen

En upphandlande enhet skall inom sex månader pröva en ansökan från en leverantör om att få vara med bland dem som väljs ut enligt 23 §. Om enheten förutser att prövningen

Nuvarande lydelse

kommer att ta längre tid skall enheten redan inom två månader upplysa leverantören om detta. En ansökan får inte avslås på andra grunder än som framgår av de regler som avses i 23 §. En leverantör vars ansökan avslagits skall underrättas om beslutet och om skälen för detta.

En leverantör får inte avföras från den förteckning som avses i 23 § på andra grunder än som framgår av de regler som avses i nämnda paragraf. En enhet som överväger att avföra en leverantör från förteckningen skall underrätta leverantören om detta och om skälen *här*för innan slutligt beslut fattas. Leverantören skall även underrättas om det slutliga beslutet.

Föreslagen lydelse

kommer att ta längre tid skall enheten redan inom två månader upplysa leverantören om detta *och skälen för det samt ange vilken dag beslut kommer att fattas*. En ansökan får inte avslås på andra grunder än som framgår av de regler som avses i 23 §. En leverantör vars ansökan avslagits skall underrättas om beslutet och om skälen för detta.

En leverantör får inte avföras från den förteckning som avses i 23 § på andra grunder än som framgår av de regler som avses i nämnda paragraf. En enhet som överväger att avföra en leverantör från förteckningen skall *skriftligen* underrätta leverantören om detta och skälen *för det* innan slutligt beslut fattas. Leverantören skall även underrättas om det slutliga beslutet.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

25 §

En upphandlande enhet som upprättar ett särskilt system enligt 23 § skall i en annons upplysa om detta. Annonsen skall på lämpligt sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer och skall skrivas på något av de språk som är officiella inom gemenskaperna. Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

En upphandlande enhet som upprättar ett särskilt system enligt 23 § skall i en annons upplysa om detta. *Annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur man kan ta del av de regler som avses i 23 §.*

Annonsen skall på lämpligt sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer och skall skrivas på något av de språk som är officiella inom gemenskaperna. Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

26 §

Alternativa utföranden

Förkastande av anbud

Nuvarande lydelse

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

Föreslagen lydelse

Ett anbud som är orimligt lågt men som förklaras av att anbudsgivaren tagit emot statligt stöd får förkastas, om anbudsgivaren trots förfrågan inte visat att Europeiska gemenskapernas kommission underrättats om stödet enligt artikel 93.3 i Romfördraget eller att kommissionen godkänt stödet.

Att en upphandlande enhet får förkasta orimligt låga anbud även i andra fall följer av 1 kap. 23 § första stycket.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

27 §

En upphandlande enhet skall för varje upphandling bevara uppgifter om

1. skälen för de krav som enheten ställt på leverantörerna och för urvalet av dessa,

2. grunden för prövningen av anbud,
3. skälen för avstående av annonsering enligt 16 § andra stycket genom hänvisning till någon av punkterna i det stycket,
4. skälen för tillämpning av 1 kap. 13 §,
4. skälen för tillämpning av 15 a §,

5. tillämpat undantag som avses i 4 kap. 5 §.

Uppgifterna skall bevaras i fyra år.

28 §¹⁸

I fråga om anbud som omfattar varor med ursprung i ett land utanför EES (tredje land) gäller följande, om inte annat följer av 29 §.

En upphandlande enhet får förkasta anbud som lämnas i en varuupphandling om anbudets totala värde till mer än hälften avser varor

En upphandlande enhet får förkasta anbud som lämnas i en varuupphandling om anbudets totala värde till mer än hälften avser varor

Nuvarande lydelse

värde till mer än hälften avser varor med ursprung i tredje land.

Föreslagen lydelse

med ursprung i tredje land enligt rådets förordning (EG) nr 802/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma definitionen av begreppet varors ursprung,

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Om två eller flera anbud är i övrigt likvärdiga vid anbudsprövning enligt 1 kap. 22 §, skall företräde ges åt de anbud som inte får förkastas enligt andra stycket, om prisskillnaden inte överstiger tre procent.

Tredje stycket gäller inte om den upphandlande enheten därigenom skulle tvingas anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte kan användas i den befintliga utrustningen, skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller ger oproportionerligt höga kostnader.

Med vara avses även programvara för användning i ett allmänt telekommunikationsnät.

Information om arbetsmiljö m.m.

30 §¹

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor, som skall gälla för byggtreprenaden. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till upplysningarna vid utformningen av anbudet.

5 kap. Upphandling av tjänster

1 §¹⁹

Detta kapitel gäller upphandling av tjänster av det slag som anges i avdelning A i bilaga till denna lag om tjänsterna inte omfattas av

Detta kapitel gäller upphandling av tjänster av det slag som anges i avdelning A i bilaga till denna lag om tjänsterna inte omfattas av

Nuvarande lydelse

bestämmelserna i 2 och 3 kap. I fråga om upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och som görs för verksamheter som avses i 4 kap. 1 § första stycket tillämpas dock endast andra stycket denna paragraf samt 2 §, 3 § andra stycket, 5 § första meningen, 6, 7, 9 och 10 §§ detta kapitel. Vid upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan till denna lag tillämpas 6 kap.

Föreslagen lydelse

bestämmelserna i 2 och 3 kap. I fråga om upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och som görs för verksamheter som avses i 4 kap. 1 § första stycket tillämpas dock endast andra stycket denna paragraf samt 2 §, 3 § andra stycket, 5 § första meningen, 6, 7, 9, 10 och 25 §§ detta kapitel. Vid upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan till denna lag tillämpas 6 kap.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas i fråga om

1. anskaffning av eller nyttjanderätt i vad form som helst till fastighet, byggnad eller annan egendom som utgör fast egendom eller tillhör till fastighet eller byggnad eller rättigheter av nu nämnt slag,
2. anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial eller sändningstid i etermedia,
3. telefoni, telex, radiotelefoni, personsökning eller satellittjänster,
4. skiljemanna- eller förlikningsuppdrag,
5. finansiella tjänster i samband med utgivning eller omsättning av värdepapper och andra finansiella instrument,
6. anställningsavtal,
7. forskning och utveckling i andra fall än då tjänsten endast gäller den egna verksamheten och helt finansieras av den upphandlande enheten,
8. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från Sveriges riksbank.

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid upphandling av tjänster från en annan upphandlande enhet som på grund av lag eller annan författning har ensamrätt att utföra tjänsten.

Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid upphandling av tjänster från en annan upphandlande enhet som på grund av lag eller annan författning, *som är förenlig med Romfördraget*, har ensamrätt att utföra tjänsten.

7 §

För upphandlingskontrakt som inte anger något totalpris skall värdet beräknas till det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Nuvarande lydelse

För upphandlingskontrakt som skall förnyas inom viss tid skall värdet beräknas med hänsyn antingen till kostnaden för motsvarande upphandlingskontrakt, som den upphandlande enheten avslutat under det föregående räkenskapsåret eller d e n f ö r e g å e n d e tolv månadersperioden, eller till den uppskattade kostnaden under tolv månader efter tjänsternas påbörjande eller under upphandlingskontraktets löptid om den är längre än tolv månader.

Föreslagen lydelse

För upphandlingskontrakt som är regelbundet återkommande eller som skall förnyas inom en viss tid, skall värdet beräknas antingen till

1. det sammanlagda värdet av liknande kontrakt avseende samma tjänstekategori som slutits under det föregående budgetåret eller den föregående tolv månadersperioden, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det sammanlagda värdet av de upphandlingskontrakt som kommer att ingås under den tolv månadersperiod som följer på det första kontraktet eller, om kontraktstiden är längre än tolv månader, under hela kontraktsperioden.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Options- och förlängningsklausuler skall beaktas som om de utnyttjats.

11 §

En upphandlande enhet skall för varje budgetår genom förhandsannonsering informera om upphandlingar av tjänster enligt avdelning A i bilagan över 750 000 ecu som enheten planerat. I annonsen skall det beräknade värdet av varje tjänstekategori anges.

Om förhandannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

En upphandlande enhet skall så tidigt som möjligt under budgetåret genom förhandsannonsering informera om upphandlingar av tjänster enligt avdelning A i bilagan över 750 000 ecu som enheten planerat för budgetåret. I annonsen skall det beräknade värdet av varje tjänstekategori anges med hänsyn taget till 3-5, 7, 8 och 10 §§.

Om förhandannonsering gäller 1 kap. 8-10 §§.

17 §

Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om .1 tjänsterna av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan utföras av endast en viss leverantör,

2. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen eller selektiv upphandling,

3. upphandlingen gäller tilläggs-tjänster från den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för projektet, under förutsättning att tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att tilläggstjänsterna är nödvändiga för att *därpå följande tjänster* skall kunna utföras,

4. upphandlingen gäller nya tjänster som består enbart av en upprepning av tjänster ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och tjänsterna tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya tjänsterna ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet,

2. det är *absolut* nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådskas orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen *eller* selektiv upphandling *eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 16 §,*

3. upphandlingen gäller tilläggs-tjänster från den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för projektet, under förutsättning att tilläggstjänsterna inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att tilläggstjänsterna är *absolut* nödvändiga för att det *ursprungliga upphandlingskontraktet* skall kunna *slutföras*,

4. upphandlingen gäller nya tjänster som består enbart av en upprepning av tjänster ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och tjänsterna tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya tjänster beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya tjänsterna ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet, *varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Bestämmelserna i första stycket 3 tillämpas endast om värdet av tilläggstjänsterna inte överstiger hälften av det ursprungliga upphandlingskontraktets värde.

20 §

Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten förhandsannonserat enligt 11 § får denna tid förkortas till 37 dagar.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

En upphandlande enhet skall lämna ut förfrågningsunderlaget till en leverantör inom sex dagar från det att underlaget har begärts, *om så har begärts i rimlig tid*. Ytterligare information skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

21 §

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes.

Vid selektiv upphandling skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget. Tiden för mottagande av anbud skall vara minst 40 dagar från den dag inbjudan avsändes eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 11 §.

Vid selektiv och förhandlad upphandling skall tiden för mottagande av ansökningar om att få lämna anbud vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling användes. *Den upphandlande enheten skall vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut både skriftlig inbjudan att lämna anbud och förfrågningsunderlaget.*

Vid selektiv upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag inbjudan skickades ut till deltagarna eller 26 dagar om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 11 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Ytterligare information om upphandlingen skall lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid.

23 §

Om förfrågningsunderlaget är alltför omfattande för att kunna skickas till anbudsgivare eller anbudssökande eller om anbudsgivning av något annat skäl måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 20 och 21 §§ förlängas i skälig utsträckning.

Om förfrågningsunderlaget vid öppen upphandling är alltför skrymmande för att kunna skickas till anbudsgivare inom de tidsfrister som anges i 20 § andra stycket, skall tidsfristerna i 20 § första stycket förlängas i skälig utsträckning.

Om anbudsgivningen vid öppen eller selektiv upphandling måste föregås av besök på platsen för leveransen eller hos den upphandlande enheten, skall tidsfristerna i 20 § första stycket respektive 21 § tredje stycket förlängas i skälig utsträckning.

24 §

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan eller inbjudan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 21 och 22 §§.

Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. En ansökan som görs genom telegram, telex, telefax, telefon eller elektronisk överföring skall bekräftas genom en egenhändigt undertecknad handling som avsänts före tidsfristens utgång enligt 22 §.

Alternativa utföranden

Kvalitetssäkring m.m.

25 §

Om det i annonsen om upphandling angetts att det anbud kommer att antas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter, får en upphandlande enhet även

Europeisk standard för kvalitetssäkring skall användas när en upphandlande enhet begär intyg, som utfärdas av ett oberoende organ inom EES, för att göra klart om en

Nuvarande lydelse

pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande. En förutsättning är att enheten i annonsen upplyst om att den kommer att pröva anbud som innehåller alternativa utföranden och om de minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla.

Ett alternativt utförande får inte förkastas endast av det skälet att det är utformat enligt europeiska tekniska specifikationer eller enligt svensk standard som i huvudsak ansluter till europeiskt godtagan teknisk specifikation.

Föreslagen lydelse

leverantör stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring.

Om det finns särskilda skäl skall enheten godta ett annat bevis på att en leverantör stämmer överens med en standard enligt första stycket.

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Information om arbetsmiljö m.m.

27 §

En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsvillkor, som skall gälla för byggtreprenaden. Enheten kan av ett EES-land också åläggas att lämna sådana upplysningar.

Om enheten lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till upplysningarna vid utformningen av anbudet.

28 §²⁰

Med formgivningstävling förstås en tävling om arkitekttjänster eller andra tjänster som avses i avdelning A 12 i bilagan och genomförs i syfte att ge arrangören möjlighet att från de tävlande förvärva en ritning eller något annat liknande tävlingsbidrag till grund för utförande av en bestämd uppgift.

Tävlingen skall avslutas med att en jury utser vinnande tävlingsbidrag. Tävlingen skall avslutas med att en jury utser vinnande tävlingsbidrag.

Nuvarande lydelse

Medlemmarna i juryn skall vara oberoende av de tävlande.

Föreslagen lydelse

Medlemmarna i juryn skall vara *fysiska personer som är oberoende av de tävlande. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer av de tävlande, skall minst en tredjedel av medlemmarna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.*

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

30 §

Arrangören skall för varje tävling fastställa tävlingsregler. Reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje tävlande.

En formgivningstävling får begränsas till ett visst antal tävlande. Valet av tävlande skall göras utan ovidkommande hänsyn. Valet får inte i något fall göras med utgångspunkt i ett visst geografiskt område.

En formgivningstävling får begränsas till ett visst antal tävlande. *Antalet skall vara tillräckligt stort för att uppnå effektiv konkurrens.* Valet av tävlande skall göras utan ovidkommande hänsyn. Valet får inte i något fall göras med utgångspunkt i ett visst geografiskt område.

6 kap. Upphandling som understiger de ströskelvärden som anges i 2-5 kap., m.m.

12 §

En upphandlande enhet skall anta antingen det anbud som har lägst anbudspris eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga *med* hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, driftskostnader, funktion, miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelatiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Om enheten skall anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftskostnader, kvalitet, estetiska funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd miljöpåverkan m.m. Enheten skall i

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

Föreligger det fallet att en upphandlande enhet skall anta det anbud som har lägst anbudspris, får enheten förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligt.

7 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

1 §

En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till länsrätten ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

En ansökan enligt första stycket får inte prövas efter den tidpunkt då beslut om leverantör har fattats. En ansökan enligt första stycket får inte prövas efter den tidpunkt då avtal om upphandlingen slöts.

Länsrätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Länsrätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

8 §

Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den dag då beslut om leverantör fattats. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad. Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den dag då avtal om upphandlingen slöts. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

13 §²¹

Den upphandlande enheten skall meddela EG-kommissionen om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har Den upphandlande enheten skall meddela Europeiska gemenskapernas kommission om den vill delta i medlingsförfarandet och

Nuvarande lydelse

gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.

Föreslagen lydelse

dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.

Var och en av deltagarna i ett medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt samt utse vardera ytterligare en medlare.

Medlarna får anlita högst två experter. Kommissionen och deltagarna har rätt att inte godkänna de experter som anlitas av medlarna.

Medlarna skall medge att den som har begärt medling, upphandlande enhet, anbudssökande eller anbudsgivare som deltagit i upphandlingen tillfälle att muntligen eller skriftligen delta i medlingen.

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

14 §²²

Om inte annat avtalas skall deltagarna i ett medlingsförfarande bära sina egna kostnader och i lika delar bära övriga kostnader för förfarandet.

Deltagarna har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

Verkställighetsföreskrifter

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att uppfylla Sveriges internationella förpliktelser rörande offentlig upphandling när det gäller

1. vad en annons skall innehålla,
2. tekniska specifikationer, och
3. skriftliga bevis som avses i 1 kap. 18 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:153
Bilaga 2

Bilaga

Förteckning av tjänster

Förteckning av tjänster (Avdelning A och B) och av byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten enligt 1 kap. 5 § (Avdelning C).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Bilaga

Prop. 1996/97:153

Bilaga 2

Avdelning C

Föreslagen lydelse

Förteckning över yrkesområden enligt de allmänna industriella klassificeringarna av ekonomiska aktiviteter inom Europeiska gemenskaperna (NACE)

Klass	Grupp	Undergrupp och objekt	Beskrivning
50			BYGGNADS- OCH KONSTRUKTIONSARBETE
	500		Allmänt byggnads- och konstruktionsarbete (utan specialisering) och rivningsarbete
		500.1	Allmänt byggnads- och konstruktionsarbete (utan specialisering)
		500.2	Rivningsarbete
501			Konstruktion av bostadslägenheter, konorsbyggnader, sjukhus och andra byggnader avsedda för bostadsändamål eller ej
		501.1	Byggnadsarbete i allmänhet
		501.2	Takkonstruktion
		501.3	Konstruktion av skorstenar, eldstäder, ugnar
		501.4	Vatten- och dammtätning
		501.5	Reparation och underhåll av fasader (om målning, rengöring etc)
		501.6	Uppförande och nedmontering av plattformar
		501.7	Andra specialiserade verksamheter i samband med byggnadsarbete (inklusive timmerarbeten)
	502		Konstruktionsarbete: vägar, broar, järnvägar etc.
		502.1	Konstruktionsarbete i allmänhet
		502.2	Schaktning
		502.3	Konstruktion av broar, tunnlar och schakt och borrhål
		502.4	Konstruktion av vattenanläggningar (vattendrag, kanaler, hamnar, flöden, lås och dammar)
		502.5	Vägbyggen (inklusive speciella konstruktioner för flygplatser och start/landningsbanor)
		502.6	Speciella konstruktioner i samband med vatten (t.ex. konstbevattning, markdränering, vattentillförsel, behållare, avlopp etc.)
		502.7	Speciell verksamhet inom andra konstruktionsområden

Klass	Grupp	Undergrupp och objekt	Beskrivning
	503		Installation (montering och anordningar)
		503.1	Installationsarbete i allmänhet
		503.2	Anordningar och ledningar för gas och installation av sanitär utrustning
		503.3	Installation av värme- och ventilationsanordningar (centralvärme, luftkylning, ventilation)
		503.4	Ljud- och värmeisolering, vibrationsskydd
		503.5	Elektriska installationer
		503.6	Installation av antenner, åskledare, telefoner etc.
	504		Byggnadsarbetarnas slutfas
		504.1	Slutförandearbeten i allmänt
		504.2	Fasadbeläggning
		504.3	Snickerier främst vid montering och/eller sammansättning på platsen (inklusive parkettläggning)
		504.4	Målning, fönsterarbeten, tapetsering
		504.5	Kakling och annan golv- och väggbeklädnad
		504.6	Andra slutförandearbeten (installation av öppna spisar etc)

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1997-05-22

Prop. 1996/97:153
Bilaga 3

Närvarande: justitierådet Staffan Magnusson, f.d. presidenten i Försäkringsöverdomstolen Leif Ekberg, regeringsrådet Leif Lindstam.

Enligt en lagrådsremiss den 7 maj 1997 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över ett förslag till lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Charlotte Hedberg.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås ett stort antal ändringar i lagen om offentlig upphandling. Enligt vad som sägs i remissprotokollet har ändringarna till syfte att förtydliga lagen och att förbättra överensstämmelsen med EG:s olika upphandlingsdirektiv.

Lagrådet har haft en begränsad tid till förfogande för sin granskning av lagförslaget. Detta har medfört bl.a. att Lagrådet inte har kunnat kontrollera att varje enskild paragraf överensstämmer med motsvarande bestämmelser i de skilda EG-direktiven. Vid de stickprov som Lagrådet har företagit har emellertid konstaterats att vissa direktivbestämmelser har återgetts på ett mindre tillfredsställande sätt. Det är önskvärt att, innan en proposition baserad på lagrådsremissen läggs fram, en förnyad genomgång av lagtexten görs i syfte att ytterligare förbättra överensstämmelsen med EG:s direktiv.

I det följande lägger Lagrådet fram förslag till justeringar av vissa av de paragrafer som omfattas av lagrådsremissen.

1 kap.

1 kap. innehåller bestämmelser som är gemensamma för olika typer av upphandling. I 12 § har tagits in bestämmelser om hänvisning i förfrågningsunderlag till tekniska specifikationer m.m. Bestämmelserna avses motsvara bl.a. artikel 8 punkterna 1 och 2 i direktivet 93/36/EEG.

Enligt Lagrådets mening bör 12 § formuleras om, så att den bättre överensstämmer med motsvarande direktivbestämmelser. Bl.a. bör det i olika punkter talas om svenska standarder, europeiska tekniska godkännanden och gemensamma tekniska specifikationer.

I 16 a § anges vilka uppgifter som skall finnas med i en inbjudan att lämna anbud vid selektiv och förhandlad upphandling. Paragrafen motsvaras av föreskrifter i EG:s upphandlingsdirektiv 93/36/EEG, 93/37/EEG, 93/38/EEG och 92/50/EEG. Vissa ytterligare föreskrifter i EG-direktiven angående inbjudan att lämna anbud - nämligen att inbjudan skall vara skriftlig och att den skall sändas till samtliga utvalda deltagare vid ett och samma tillfälle - har inte tagits in i 16 a §. I stället återfinns dessa föreskrifter i särskilda paragrafer i 2 - 5 kap., som handlar om upphandling inom vart och ett av de speciella upphandlingsområdena.

För att markera att den i 16 a § intagna regleringen inte är uttömmande bör paragrafen enligt Lagrådets mening inledas på följande sätt: "Vid selektiv och förhandlad upphandling skall, utöver vad som anges i 2 kap. 14 §, 3 kap. 19 §, 4 kap. 20 § och 5 kap. 21 §, inbjudan att lämna anbud innehålla uppgifter om - - "

Prop. 1996/97:153
Bilaga 3

I 16 b § finns bestämmelser om grunderna för hur den upphandlande enheten skall välja ut de leverantörer som skall bjudas in att lämna anbud. Lagrådet föreslår att paragrafen förtydligas och ges följande lydelse:

"När det är fråga om selektiv eller förhandlad upphandling skall den upphandlande enheten, vid urvalet av de leverantörer som den avser att bjuda in till anbudsgivning, ta hänsyn endast till sådana upplysningar om leverantörerna som avses i 17 och 18 §§."

I 18 § första stycket sägs att en leverantör genom skriftliga bevis som är lämpade för ändamålet kan visa att han uppfyller krav som uppställts med stöd av 17 §. Enligt andra stycket får ett skriftligt bevis, om det finns särskilda skäl, ersättas av en utsaga som avgetts under ed eller sanningsförsäkran.

Enligt Lagrådets mening är det mindre lämpligt att i detta sammanhang hänvisa till utsagor under ed eller sanningsförsäkran. Däremot bör det kunna föreskrivas att ett skriftligt bevis skall kunna ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller under annan liknande försäkran.

2 kap.

I 2 kap. behandlas varuupphandling. I kapitlets 13 § föreskrivs vissa tidsfrister som skall iakttas vid öppen upphandling. Enligt 13 § första stycket skall därvid tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Av 16 § framgår att denna tidsfrist i vissa fall skall förlängas i skälig utsträckning. Enligt Lagrådets mening bör en hänvisning till denna förlängning tas in i 13 § första stycket, som då kan ges följande lydelse:

"Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes, om inte något annat följer av 16 §."

3 kap.

3 kap. behandlar upphandling av byggentreprenad. 18 § innehåller bestämmelser motsvarande dem i 2 kap. 13 § om vissa tidsfrister som skall iakttas och som enligt 21 § skall förlängas i vissa fall. En hänvisning till förlängningen bör tas in i 18 § första stycket, som då kan ges följande lydelse:

"Vid öppen upphandling skall tiden för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling avsändes. Om den upphandlande enheten har förtidsannonserat enligt 9 §, får denna tid förkortas till 37 dagar. Bestämmelser om förlängning av de angivna tidsfristerna finns i 21 §."

De nuvarande bestämmelserna i 24 § har förts över till 1 kap. 23 a §. I 24 § har i stället tagits in regler angående information om anställningsskydds- och arbetsvillkorsbestämmelser. Reglerna avses motsvara artikel 23 punkterna 1 och 2 i direktivet 93/37/EEG.

24 § andra stycket bör enligt Lagrådets mening justeras, så att det bättre överensstämmer med motsvarande direktivbestämmelser. Lagrådet föreslår att lagrummet ges följande lydelse:

"Om enheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet."

Lagrådet förordar vidare att rubriken närmast före 24 § får lydelsen "Information om arbetsvillkor m.m.".

4 kap.

I 4 kap. regleras frågor om upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena. 11 § andra stycket bör enligt Lagrådets mening förtydligas och ges följande lydelse:

"Delkontrakt under 1 000 000 ecu som avser byggentreprenad behöver dock inte ingå i beräkningen av upphandlingens värde, förutsatt att summan av dessa kontrakt inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde."

30 § andra stycket och rubriken närmast före 30 § bör ändras i överensstämmelse med vad Lagrådet har föreslagit beträffande 3 kap. 24 § andra stycket och rubriken närmast före 3 kap. 24 §.

5 kap.

I 5 kap. behandlas upphandling av tjänster. I 20 §, som innehåller bestämmelser motsvarande dem i 3 kap. 18 §, bör på samma sätt som Lagrådet har förordat beträffande sistnämnda paragraf, tas in en hänvisning till 23 §.

I 25 § lämnas vissa föreskrifter om intyg eller annat bevis på att en "leverantör" stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring. Enligt Lagrådets mening är det mer adekvat att tala om att en "tjänst" stämmer överens med en standard för kvalitetssäkring. Detta motsvarar också formuleringen i artikel 33 i direktivet 92/50/EEG. Paragrafen bör även i övrigt justeras i närmare överensstämmelse med nämnda artikel.

Lagrådet föreslår att ordet "leverantör" byts ut mot "tjänst" i första stycket av 25 § och att andra stycket ges följande lydelse:

"Om ett sådant intyg inte kan företas inom föreskriven tid, skall enheten godta ett annat bevis på att en tjänst stämmer överens med en standard enligt första stycket."

Prop. 1996/97:153
Bilaga 3

27 § andra stycket och rubriken närmast före 27 § bör ändras i överensstämmelse med vad Lagrådet har föreslagit beträffande
3 kap. 24 § andra stycket och rubriken närmast före 3 kap. 24 § samt
4 kap. 30 § andra stycket och rubriken närmast före 4 kap. 30 §.

Finansdepartementet

Prop. 1996/97:153

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 maj 1997

Närvarande: statsrådet, Hjelm-Wallén, ordförande, och statsråden
Uusmann, Ulvskog, Johansson, Östros

Föredragande: statsrådet Östros

Regeringen beslutar proposition 1996/97:153 Ändringar i lagen om
offentlig upphandling.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling	1 kap. 3 §	392L0050och 393L0036
	1 kap. 5 §	393L0036 och 393L0037
	1 kap. 6 och 7 a §§	392L0050, 93L0036 och 393L0037
	1 kap. 8 §	392L0050, 393L0036, 393L0037och 393L0038
	1 kap. 9 och 11-15 §§	392L0050, 93L0036 och 393L0037
	1 kap. 16 och 16 a §§	392L0050, 93L0036, 393L0037och 393L0038
	1 kap. 16 b §	392L0050, 93L0036och 393L0037
	1 kap. 17 §	392L0050, 393L0036och 393L0037
	1 kap. 18 §	392L0050, 393L0036 och 393L0037
	1 kap. 18 a §	392L0050, 393L0036, 393L0037

	och 393L0038	Prop. 1996/97:153
1 kap. 20 a §	392L0050, 393L0036 och 393L0037	
1 kap. 22 §	392L0050, 393L0036, 393L0037 och 393L0038,	
1 kap. 23 §	392L0050, 393L0036 och 393L0037	
1 kap. 23 b §	392L0050, 393L0036, 393L0037 och 393L0038	
1 kap. 25 §	392L0050 och 393L0037	
2 kap.	392L0036	
3 kap.	393L0037	
4 kap.	393L0038	
5 kap.	392L0050	
7 kap. 1 och 8 §§	389L0665 och 392L0013	
7 kap. 13 och 14 §§	392L0013	
7 kap. 15 §	392L0050 393L0036 393L0037 och 393L0038	